

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA

PHILIPPA LÉGERA

přednesené dne 28. října 2004¹

Obsah

I –	Skutkové okolnosti sporu	I - 6693
II –	Žaloby před Soudem a napadené rozsudky	I - 6696
III –	Řízení před Soudním dvorem a návrhy účastníků řízení	I - 6696
IV –	Ke kasačním opravným prostředkům	I - 6696
	A – K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku	I - 6697
	B – K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného použití pojmu „jednání ve vzájemné shodě“	I - 6701
	C – K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku	I - 6704
	D – Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného výkladu a použití pravidel o ukládání pokut	I - 6708
	E – K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného posouzení při posuzování trvání protiprávního jednání	I - 6713
	F – K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení práv obhajoby, zásady rovného zacházení a zásady ochrany legitimního očekávání	I - 6718
V –	K vzájemnému kasačnímu opravnému prostředku	I - 6726
	A – K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu ze zkresení důkazů	I - 6729
	B – K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení podmínek pro přenesení odpovědnosti za jednání jednoho podniku na druhý .	I - 6732

1 – Původní jazyk: francouzština.

C – K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení požadavků týkajících se práv obhajoby	I - 6733
D – Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z věcné nesprávnosti skutkových zjištění a zkresení důkazů	I - 6735
VI – Řešení sporu	I - 6736
VII – K žalobě v prvním stupni	I - 6736
VIII – K nákladům řízení	I - 6739
IX – Závěry	I - 6740

1. Předmětem projednávaných věcí jsou opravné prostředky podané společnostmi Compañía Española para la Fabricación de Aceros Inoxidables SA (Acerinox) (dále jen „Acerinox“), Krupp Thyssen Stainless GmbH (dále jen „KTS“) a ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni SpA (dále jen „AST“) proti rozsudkům Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 13. prosince 2001 ve věcech týkajících se „příplatku za legování“². Uvedené věci se týkaly cenové dohody v oblasti nerezavějící oceli.

2. Jeden z důvodů opravného prostředku účastníků řízení nastoluje zajímavou otázku ohledně spolupráce podniků s Komisí Evropských společenství v průběhu správního řízení. Bude proto třeba určit, zda Komise

2 – Rozsudky Krupp Thyssen Stainless GmbH a Acciai speciali Terni SpA v. Komise (T-45/98 a T-47/98, Recueil, s. II-3757, dále jen „napadený rozsudek“ nebo „rozsudek KTS a AST v. Komise“), a Compañía Española para la Fabricación de Aceros Inoxidables SA (Acerinox) v. Komise (T-48/98, Recueil, s. II-3859, dále jen „napadený rozsudek“ nebo „rozsudek Acerinox v. Komise“).

může přiznat větší snížení pokuty podnikům, které uznaly existenci protiprávního jednání, než těm, které pouze připustily věcnou správnost skutkových zjištění.

3. Před přezkoumáním těchto důvodů opravného prostředku je namístě shrnout skutkové okolnosti sporu a zejména vazby mezi různými dotčenými podniky, které jsou relevantní pro přezkoumání těchto opravných prostředků.

I – Skutkové okolnosti sporu

4. Krupp Thyssen Nirosta GmbH (dále jen „KTN“) je společnost německého práva, která vznikla ke dni 1. ledna 1995 sloučením činností v odvětví plochých výrobků z nerezavějící oceli společností Thyssen Stahl AG (dále jen „Thyssen Stahl“) a Fried Krupp AG Hoesch-Krupp (dále jen „Krupp“). Dne 16. září 1997 byl její název změněn na KTS.

5. AST je společností italského práva, jejíž jednou z hlavních činností je výroba plochých výrobků z nerezavějící oceli. Byla založena dne 1. ledna 1994, kdy byly činnosti italské skupiny ILVA rozděleny do tří samostatných podniků. Dne 21. prosince 1994 Komise povolila koupi AST společně několika podniky, mezi kterými figurovaly Krupp a Thyssen Stahl. V prosinci 1995 Krupp zvýšila svoji účast v AST z 50 na 75 %, později dne 10. května 1996 získala 100 %. Tato účast byla poté převedena na KTN, jež se později stala KTS.

legovacích prvků používaných při výrobě nerezavějící oceli (nikl, chrom, molybden) představuje důležitý podíl na výrobních nákladech. Kurzy těchto prvků jsou navíc velice proměnlivé.

6. Acerinox je španělskou společností působící v oblasti nerezavějící oceli, a zejména v odvětví plochých výrobků.

9. Na základě obdržených informací zaslala Komise dne 19. prosince 1995 19 podnikům sdělení výhrad.

7. Dne 16. března 1995 poté, co se objevily informace v tisku, a po stížnostech spotřebitelů, požádala Komise na základě článku 47 Smlouvy o ESÚO několik výrobců nerezavějící oceli, aby jí sdělili informace týkající se společného zvýšení cen, známého pod názvem „příplatek za legování“, ke kterému přistoupili.

10. V prosinci 1996 a lednu 1997, po řadě šetření na místě vykonaných Komisí, advokáti nebo zástupci některých podniků oznámili Komisi svou vůli spolupracovat. Dne 17. prosince 1996 Acerinox, ALZ NV, Avesta Sheffield AB (dále jen „Avesta“), KTN a Usinor SA (dále jen „Usinor“ nebo „Ugine“) a dne 10. ledna 1997 AST zaslaly Komisi za tímto účelem prohlášení.

8. Příplatek za legování představuje přírážku k ceně vypočítanou v závislosti na kurzech legovacích prvků, která se připočítává k základní ceně nerezavějící oceli. Cena

11. Dne 24. dubna 1997 Komise zaslala těmto podnikům, jakož i Thyssen Stahl nové sdělení výhrad, které nahradilo sdělení ze dne 19. prosince 1995.

12. Dne 21. ledna 1998 přijala Komise rozhodnutí 98/247/ESUO o řízení podle článku 65 Smlouvy o ESUO (Věc IV/35.814 – Příplatek za legování)³.

13. Podle tohoto rozhodnutí ceny legovacích prvků nerezavějící oceli výrazně klesly v roce 1993. Když se od září 1993 kurz niklu zvýšil, marže výrobců se výrazným způsobem snížily. S cílem čelit této situaci se většina výrobců plochých výrobků z nerezavějící oceli na zasedání v Madridu dne 16. prosince 1993 (dále jen „zasedání v Madridu“) dohodla na zvýšení svých cen ve vzájemné shodě, tím že změní parametry výpočtu příplatku za legování. Za tímto účelem se výrobci rozhodli používat od 1. února 1994 příplatek za legování vypočítaný podle vzorce použitého naposledy v roce 1991, přijímající pro všechny výrobce jako referenční hodnoty pro legovací prvky hodnoty z měsíce září 1993, ve kterém kurz niklu dosáhl historického minima.

14. Sporné rozhodnutí upřesňuje, že příplatek za legování vypočítaný na základě nově stanovených referenčních hodnot byl používán všemi výrobci při jejich prodejkách v Evropě od 1. února 1994, s výjimkou Španělska a Portugalska.

15. Podle článku 1 sporného rozhodnutí měla Komise za to, že Acerinox, ALZ NV, AST, Avesta, Krupp (KTN od 1. ledna 1995), Thyssen Stahl (KTN od 1. ledna 1995) a Usinor porušily čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO v období od prosince 1993 do listopadu 1996, pokud jde o Avesta, a až do dne vydání sporného rozhodnutí, pokud jde o všechny ostatní podniky tím, že změnilly a používaly ve vzájemné shodě referenční hodnoty výpočtového vzorce příplatku za legování. Toto jednání směřovalo k omezení a narušení normálního fungování hospodářské soutěže na společném trhu, a také jej způsobilo.

16. Článkem 2 sporného rozhodnutí Komise uložila tyto pokuty:

— Acerinox:	3 530 000 ECU,
— ALZ NV:	4 540 000 ECU,
— AST:	4 540 000 ECU,
— Avesta:	2 810 000 ECU,
— KTN:	8 100 000 ECU,
— Usinor:	3 860 000 ECU.

³ — Úř. věst. L 100, s. 55 (dále jen „sporné rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí“).

II – Žaloby před Soudem a napadené rozsudky

17. Návrhy došlymi dne 11. března 1998 a dne 13. března 1998 KTS, AST a Acerinox podaly žaloby k Soudu.

18. Každá z žalobkyň navrhovala zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně zrušení nebo snížení uložené pokuty.

19. Soud vyhověl těmto žalobám částečně. V rozsudku KTS a AST v. Komise zrušil článek 1 sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž přičítal odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dopustila Thyssen Stahl, společnosti KTN, a snížil výši pokuty uložené KTS a AST na částku 4 032 000 eur. V rozsudku Acerinox v. Komise Soud snížil pokutu uloženou Acerinox na 3 136 000 eur.

III – Řízení před Soudním dvorem a návrhy účastníků řízení

20. Návrhy došlymi kanceláři Soudního dvora dne 22. února 2002 (C-57/02 P), respektive dne 28. února 2002 (65/02 P

a C-73/02 P) podaly Acerinox, KTS a AST opravné prostředky proti výše uvedeným rozsudkům.

21. Každá z navrhovatelek navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a Komisi uložena náhrada nákladů řízení. Acerinox a KTS kromě toho navrhují, aby Soudní dvůr přezkoumal celou věc a zrušil sporné rozhodnutí nebo přinejmenším snížil výši pokuty, která jim byla uložena.

22. Ve věci C-65/02 P Komise podala vzájemný opravný prostředek proti rozsudku KTS a AST v. Komise. Navrhuje, aby Soudní dvůr uvedený rozsudek zrušil v rozsahu, v němž bylo uvedeným rozsudkem zrušeno sporné rozhodnutí (část týkající se protiprávního jednání, kterého se dopustila Thyssen Stahl) a snížena výše pokuty uložené KTN. Komise také navrhuje, aby Soudní dvůr uložil KTS náhradu nákladů.

IV – Ke kasačním opravným prostředkům

23. Uvedené tři společnosti předkládají na podporu svých návrhů dva zrušovací důvody:

— nesprávné posouzení trvání protiprávního jednání a

- porušení práv obhajoby, zásady rovného zacházení a zásady ochrany legitimního očekávání.

A – K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku

24. KTS a AST se rovněž dovolávají dalšího důvodu opravného prostředku, vycházejícího z nesprávného výkladu a nesprávného použití zásad týkajících se přičítání odpovědnosti za úhradu pokuty.

27. V prvním stupni Acerinox uplatňovala, že Komise nepředložila důkazy o existenci dohody nebo jednání ve vzájemné shodě při uplatňování příplatku za legování na španělském trhu.

25. Acerinox samostatně předkládá další tři důvody opravného prostředku:

28. Soud tento žalobní důvod odmítl z následujících důvodů:

- nesprávné posouzení svých argumentů a nedostatečné odůvodnění napadeného rozsudku;

- nesprávné použití pojmu „jednání ve vzájemné shodě“ a

- nedostatečné odůvodnění napadeného rozsudku.

„29 Je třeba připomenout, že v případě sporu týkajícího se existence porušení pravidel hospodářské soutěže přísluší Komisi předložit důkaz o porušení, které konstatuje, a předložit důkazní materiály způsobilé prokázat právně dostačujícím způsobem existenci skutečnosti, které zakládají toto protiprávní jednání [...].

26. Nejprve posoudím důvody opravného prostředku, které se týkají výhradně Acerinox (části A až C), poté důvod opravného prostředku týkající se společně KTS a AST (část D) a konečně důvody opravných prostředků předložené všemi třemi společnostmi (části E až F).

30 Jakmile je však prokázáno, že se podnik účastnil zasedání, která měla zjevně protisoutěžní povahu [...], přísluší tomuto podniku předložit indicie, které mohou prokázat, že jeho účast na uvedených zasedáních postrádala jaké-

- hokoliv protisoutěžního ducha tím, že prokáže, že dal svým konkurentům najevo, že se těchto zasedání účastnil s jiným cílem nežli oni [...].
- 31 V projednávané věci není zpochybněno, že se žalobkyně účastnila zasedání v Madridu dne 16. prosince 1993, během kterého [...] se někteří výrobci plochých výrobků z nerezavějící oceli dohodli, že od stejného data budou používat totožné referenční hodnoty pro výpočet příplatku za legování, a tedy na určení části konečné ceny uvedených výrobků v rozporu s čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO.
- 32 Je však třeba posoudit, zda žalobkyně uspokojivě prokázala, že se distancovala od této dohody, a že jí tedy nelze vytýkat porušení čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO.
- 33 Pokud jde o [...] španělský trh, [...] je nesporné, že na uvedeném zasedání [v Madridu] Acerinox vyjádřila svůj úmysl neuplatňovat příplatek za legování ve Španělsku s ohledem na hospodářskou situaci v poslední jmenované zemi.
- 34 V této souvislosti bod 27 odůvodnění rozhodnutí připomíná [...] že na zasedání Acerinox uvedla, že neplánuje uplatňovat příplatek za legování ve Španělsku, neboť usoudila, že takové opatření by nepřispělo ke zvýšení poptávky a nemělo by pozitivní vliv na španělský průmysl, který se nachází v hluboké krizi.
- 35 Vzhledem k tomu, že tedy není sporu o tom, že v době zasedání v Madridu se žalobkyně distancovala od dohody o příplatku za legování, co se týče španělského trhu, pouhá skutečnost, že se uvedeného zasedání účastnila, nepostačí k tomu, aby byla považována za účastníka dohody narušující hospodářskou soutěž, jejímž cílem bylo stanovit referenční hodnoty pro příplatek za legování na uvedeném trhu v rozporu s čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO.
- 36 Vzhledem k tomu, že cíl takové dohody narušující hospodářskou soutěž byl v té době v rozporu se zájmy Acerinox, pokud jde o španělský trh, jeho přistoupení k dohodě narušující hospodářskou soutěž týkající se Španělska by proto mohlo představovat pouze důkaz o přijetí závazku uvedeným podnikem uplatňovat příplatek za legování na jeho domácím trhu [...].
- 37 Ze spisu vyplývá, že [...] Avesta informovala faxem ze dne 14. ledna 1994 své

pobočky, včetně pobočky působící ve Španělsku, o postoji vyjádřeném některými z jejich konkurentů, který se týká data uplatnění příplatku za legování na jejich domácích trzích. Co se týče konkrétněji Acerinox, je uvedeno:

„Acerinox prohlásila, že příplatky za legování budou uplatňovány od 1. dubna 1994 (správně jste četli duben!)“
[„Acerinox have announced that surcharges will be applied from 1st april 1994 (yes April!!!)“].

38 V tomto ohledu žalobkyně nepopírá věrohodnost tvrzení, které je jí přisuzováno, avšak omezuje se na uplatnění, že toto prohlášení tím spíše prokazuje neexistenci dohody nebo jednání ve vzájemné shodě ke dni zasedání v Madridu týkajících se pozdějšího uplatňování příplatku za legování ve Španělsku. Nic to nemění na tom, že toto prohlášení představuje důkaz, že ke dni 14. ledna 1994 Acerinox v každém případě projevila svůj záměr uplatňovat příplatek za legování ve Španělsku podle podmínek dohodnutých dotýčnými podniky na zasedání v Madridu, a tudíž přistoupila k dohodě narušující hospodářskou soutěž.

45 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně musí být považována za účastníka dohody narušující hospodářskou soutěž [...] v rozsahu, v němž se týkala uplatňování příplatku za legování ve Španělsku, a to od okamžiku, kdy se začala řídit dohodou, nejpozději dne 14. ledna 1994 [...].“

29. Svým prvním důvodem opravného prostředku Acerinox Soudu vytýká, že určil, že byla účastníkem dohody narušující hospodářskou soutěž týkající se španělského trhu, a že jako důkaz takové účasti použil fax společnosti Avesta ze dne 14. ledna 1994.

30. Upozorňuje, že před Soudem výslovně popřela obsah, a tedy i důkazní hodnotu uvedeného faxu. Tím, že použil uvedený dokument jako důkaz její účasti na dohodě, aniž by odpověděl na její argumenty, Soud tedy porušil svou povinnost uvést odůvodnění.

31. Jak bylo uvedeno ve věci *Belgie v. Komise*⁴, Soudní dvůr jen zřídka využil příležitosti, aby pozitivně vymezil povinnost Soudu uvést odůvodnění. Z ustálené judikatury však lze dovodit některé zásady.

[...]

⁴ — Rozsudek ze dne 11. září 2003 (C-197/99 P; Recueil, s. I-8461, body 65 až 68 mého stanoviska)

32. Lze mít za to, že odůvodnění rozsudku musí jasně a jednoznačně popisovat úvahy Soudu, aby dotčené osoby byly seznámeny s důvody přijetí rozhodnutí a Soudní dvůr mohl rozsudek přezkoumat⁵. Pokud jde o žalobu vycházející z článku 230 ES nebo z článku 33 Smlouvy o ESUO, z požadavku na odůvodnění samozřejmě vyplývá, že Soud musí přezkoumat zrušovací důvody předložené žalobcem a musí uvést důvody, které jej vedly k zamítnutí takového zrušovacího důvodu nebo ke zrušení napadeného aktu.

33. Je však zřejmé, že k tomu, aby platně rozhodl o zrušovacím důvodu, musí Soud nejprve takovému zrušovacímu důvodu správně porozumět. Pokud Soud nesprávně porozumí smyslu jednoho ze zrušovacích důvodů předložených žalobcem, může v konečném důsledku nesprávně shledat uvedený důvod nepřijatelným⁶ nebo zamítnout z věcných důvodů jiný zrušovací důvod, než který byl ve skutečnosti předložen⁷. V obou případech Soud nesplní svou povinnost uvést odůvodnění, neboť nerozhodne o zrušovacím důvodu, který žalobce skutečně předložil.

5 — V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. května 1998, Rada v. De Nil a Impens (C-259/96 P, Recueil, s. I-2915, body 32 až 34), a ze dne 17. května 2001, IECC v. Komise (C-449/98 P, Recueil, s. I-3875, bod 70), a rovněž usnesení ze dne 19. července 1995, Komise v. Atlantic Container Line a další (C-149/95 P(R), Recueil, s. I-2165, bod 58); ze dne 14. října 1996, SCK a FNK v. Komise (C-268/96 P(R), Recueil, s. I-4971, bod 52), a ze dne 25. června 1998, Nizozemské Antily v. Rada (C-159/98 P(R), Recueil, s. I-4147, bod 70).

6 — Rozsudek ze dne 29. června 1994, Klinke v. Soudní dvůr (C-298/93 P, Recueil, s. I-3009, body 21 až 25).

7 — Tamtéž (body 19 a 20).

34. V projednávané věci mám za to, že se Soud takové chyby dopustil.

35. V bodech 36 až 38 napadeného rozsudku Soud totiž uvedl, že Acerinox byla účastníkem dohody narušující hospodářskou soutěž, pokud se týkala španělského trhu. Za důkaz takové účasti považoval fax společnosti Avesta ze dne 14. ledna 1994 uvádějící, že „Acerinox prohlásila, že příplatky za legování budou uplatňovány od 1. dubna 1994 (správně jste četli duben!)“, a skutečnost, že podle jeho názoru „[ž]alobkyně [nepopřela] věrohodnost tvrzení, která jí jsou prisuzována“.

36. V rozporu s tím, co bylo uvedeno v rozsudku, však Acerinox výslovně popřela obsah uvedeného faxu. Ve své žalobě uvedla, že „tato informace týkající se ‚oznámení učiněného žalobkyní [...] byla nesprávná‘ a že ‚[ž]ádné ‚oznámení‘ tohoto druhu nebylo učiněno“⁸.

37. Ačkoli, jak uvidíme⁹, nebyly použité výrazy nijak zvlášť silné, nic to nemění na tom, že uvedené tvrzení bylo skutečně popřeno: Acerinox před Soudem popřela

8 — Žaloba podaná Acerinox ve věci T-48/98 (s. 9). Viz také repliku Acerinox v uvedené věci (bod 10).

9 — Viz body 203 až 209 tohoto stanoviska.

obsah, a tedy i důkazní hodnotu faxu Avesta ze dne 14. ledna 1994.

38. Za těchto okolností mám za to, že Soud nebyl oprávněn přijmout uvedený dokument jako důkazní prostředek, aniž by vysvětlil, proč má být odmítnuta námitka navrhovatelky. Tím, že neodpověděl na argumenty, kterých se navrhovatelka dovolávala, porušil povinnost uvést odůvodnění, která mu přísluší podle článků 36 a 53 Statutu Soudního dvora.

39. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr napadený rozsudek v tomto bodě zrušil. Avšak vzhledem k tomu, že takové zrušení je jen částečné, je namísto přezkoumat i ostatní důvody opravného prostředku předložené navrhovatelkami¹⁰.

B – K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného použití pojmu „jednání ve vzájemné shodě“

40. Druhý zrušovací důvod se týká bodů 29 až 45 rozsudku Acerinox v. Komise.

41. Soud uvedl následující odůvodnění:

„29 Je třeba připomenout, že v případě sporu týkajícího se existence porušení pravidel hospodářské soutěže přísluší Komisi předložit důkaz o porušení, které konstatuje, a předložit důkazní materiály způsobilé prokázat právně dostačujícím způsobem existenci skutečností, které zakládají toto protiprávní jednání [...].

[...]

40 Pokud jde o [uplatňování příplatku za legování v jiných zemích Evropského společenství než Španělsko], argumenty žalobkyně [...] vycházejí z nesprávného pochopení požadavků na důkazní materiály stanovených čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO.

41 Lze totiž konstatovat, že žalobkyně neprokázala, že se při zasedání v Madridu distancovala od ostatních účastníků zasedání tím, že projevila svou vůli neuplatňovat příplatek za legování v jiných zemích Evropského společenství než Španělsko. Ze spisu

¹⁰ – Viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 2. října 2003, Aristrain v. Komise, (C-196/99 P, Recueil, s. I-11005, bod 102).

naopak vyplývá, že v prohlášení, kterým uvedená společnost odpověděla dne 17. prosince 1996 na otázky Komise, žalobkyně netvrdila, že na zasedání v Madridu přijala tentýž postoj jako postoj zvolený vůči uplatňování příplatku za legování ve Španělsku [...].

dotčených podniků ve vzájemné shodě, jehož předmětem bylo používání a uplatňování stejných referenčních hodnot ve výpočtovém vzorci příplatku za legování.

[...]

42 Z uvedeného prohlášení je navíc zřejmé, že žalobkyně uplatnila příplatek za legování pro své výrobky od února 1994 v Dánsku, později v březnu v Německu, Norsku a Švédsku, v dubnu v Irsku, Portugalsku, Spojeném království a Itálii a, konečně, v květnu 1994 ve Francii a Belgii.

45 Z výše uvedeného vyplývá, že žalobkyně musí být považována za účastníka dohody narušující hospodářskou soutěž od 16. prosince 1993, tedy data zasedání v Madridu, v rozsahu, v němž se týká uplatňování příplatku za legování vypočteného na základě referenčních hodnot dohodnutých mezi podniky v jiných členských státech Společenství než Španělsku [...].“

43 Tvrzení žalobkyně, podle kterého vyrovnání jejich příplatků za legování s příplatky uplatňovanými ostatními výrobci působícími na těchto trzích vyplynulo z prostého shodného chování, které lze přičítat oligopolní struktuře trhu s plochými výrobky z nerezavějící oceli a pravidlům transparentnosti stanoveným v článku 60 Smlouvy o ESUO, je nepřesvědčivé. Podle judikatury nelze sice shodné chování považovat za důkaz jednání ve vzájemné shodě, pokud jednání ve vzájemné shodě představuje pouze možný výklad takového chování [...], v projednávané věci zůstává nicméně pravdou, že Komise předložila důkaz o existenci předchozího jednání

42. Svým druhým důvodem opravného prostředku Acerinox vytýká Soudu, že nesprávně použil pojem „jednání ve vzájemné shodě“ ve smyslu čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO.

43. Upozorňuje, že podle judikatury tento pojem znamená nejen vzájemnou shodu mezi dotčenými podniky, ale také jednání na trhu po takové vzájemné shodě a vztah příčiny a následku mezi těmito dvěma faktory.

44. V bodě 43 napadeného rozsudku Soud konstatoval, že žalobkyně byla účastníkem protiprávního jednání, avšak neprokázal žádnou příčinnou souvislost mezi zasedáním v Madridu a jejím jednáním na trhu.

45. V rozporu s tím, co tvrdí Acerinox, je zřejmé, že Soud neoznačil protiprávní jednání za „jednání ve vzájemné shodě“ ve smyslu čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO. Poukázal pouze na „dohodu narušující hospodářskou soutěž“, aniž by dále vyjasnil, zda měla formu dohody nebo jednání ve vzájemné shodě. I pokud by však byla přijata domněnka Acerinox týkající se kvalifikace takového jednání, její důvod opravného prostředku je přesto nutno zamítnout.

46. Je pravda, že podle judikatury¹¹ pojem „jednání ve vzájemné shodě“ znamená, kromě vzájemné shody mezi podniky, rovněž jednání na trhu, které následuje po takovém dohodnutém jednání, a vztah příčiny a následku mezi těmito dvěma faktory. Pro účely výkladu uvedeného pojmu je proto nesporné, že dohodnuté postupy nemusí mít nutně vliv na jednání podniků, které se jich účastní¹².

11 — Viz zejména rozsudky ze dne 8. července 1999, Komise v. Anic Partecipazioni (C-49/92 P, Recueil, s. I-4125, body 118 a 119), a Hüls v. Komise (C-199/92 P, Recueil, s. I-4287, bod 161).

12 — Výše uvedený rozsudek Komise v. Anic Partecipazioni (bod 119).

47. Podle stejné judikatury však má Soudní dvůr za to, že „není-li prokázán opak, což přísluší dotčeným podnikům, je nutno předpokládat, že podniky, které se účastní dohod o jednání ve shodě a nadále působí na trhu, přihlížejí k informacím vyměňovaným s jejich konkurenty při stanovení způsobu jednání na daném trhu“¹³. Soudní dvůr upřesnil, že takový předpoklad je slučitelný se zásadou presumpce nevinny¹⁴ i s pravidly použitelnými v oblasti důkazního břemene¹⁵.

48. Z toho vyplývá, že Soud může předpokládat, není-li prokázán opak, což přísluší dotčenému podniku, že dohoda ovlivnila jednání účastníků na trhu¹⁶.

49. V projednávané věci však Acerinox neprokázala, a dokonce ani netvrdila, že Soudu předložila takový důkaz opaku.

50. Pokud Komise předložila důkazy o existenci předchozí dohody mezi dotče-

13 — Výše uvedené rozsudky Komise v. Anic Partecipazioni (bod 121) a Hüls v. Komise (bod 162).

14 — Výše uvedený rozsudek Hüls v. Komise (body 149, 150 a 168).

15 — Tamtéž (body 167 a 168).

16 — Viz rozsudek Soudu ze dne 15. března 2000, Cimenteries CBR a další v. Komise (T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Recueil, s. II-491, body 1865, 1910 a 1938).

nými podniky, Soud tedy mohl správně předpokládat, že navrhovatelka přihlédla k vyměněným informacím při stanovení způsobu svého jednání na trhu, a že se proto účastnila dohody narušující hospodářskou soutěž ve vztahu k jiným zemím než Španělsku.

51. V rozporu s tvrzením Acerinox se tedy Soud nedopustil nesprávného právního posouzení při výkladu nebo použití pojmu „jednání ve vzájemné shodě“.

C – K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku

52. Svým třetím důvodem opravného prostředku Acerinox vytýká Soudu, že neuvedl dostatečné odůvodnění v bodě 90 rozsudku Acerinox v. Komise.

53. V prvním stupni Acerinox uplatňovala, že pokuty uložené Komisí jsou nepřiměřené. Má za to, že Komise nebyla oprávněna použít stejné východisko při výpočtu pokuty pro všechny dotčené společnosti, neboť existovaly podstatné rozdíly ve velikosti uvedených společností.

54. Soud tento argument odmítl z následujících důvodů:

„77 Je namístě připomenout [...], že ve svém rozhodnutí Komise určila výši pokut uložených dotčeným podnikům a zejména žalobkyni tak, že použila metodu definovanou v pokynech [o metodě stanovování pokut udělených podle článku 15 odst. 2 nařízení č. 17 a článku 65 odst. 5 Smlouvy o ESUO (Úř. věst. 1998, C 9, s. 3, dále jen ‚pokyny‘)].

78 Podle uvedené metody Komise vychází z určité částky stanovené v závislosti na závažnosti protiprávního jednání [...] V této souvislosti se protiprávní jednání dělí do tří kategorií, jmenovitě ‚méně závažné protiprávní jednání‘ [...], ‚závažné protiprávní jednání‘ [...], a ‚velmi závažné protiprávní jednání‘ [...].

[...]

80 V rámci každé ze tří [...] kategorií může být namístě v konkrétních případech zvážit určené částky tak, aby byla vzata v úvahu specifická váha, a tedy skutečný dopad protiprávního jednání každého

- podniku na hospodářskou soutěž, zejména pokud existuje značný nepoměr ve velikosti podniků, které se dopustily protiprávního jednání stejného typu, a následně přizpůsobit výchozí částku v závislosti na konkrétní charakteristice každého podniku (bod 1 A šestý pododstavec).
- 81 V projednávané věci měla Komise s ohledem na závažnost protiprávního jednání za to, že výchozí částka pro výpočet výše pokut by měla být stanovena ve výši 4 milióny ECU pro všechny dotčené podniky [...]. [P]ři posuzování, zda existuje ‚značný nepoměr‘ mezi podniky, které se účastnily protiprávního jednání, Komise usoudila, že všechny dotčené podniky jsou značné velikosti, a že tedy není nezbytné rozlišovat výši stanovenou na základě závažnosti protiprávního jednání [...].
- 87 Argument žalobkyně, že uložené pokuty nezohledňují příslušnou sílu dotčených podniků na základě jejich podílu na trhu, je také nutno odmítnout.
- 88 Je jistě pravda, že podíly podniku na trhu jsou relevantní při určení, jaký vliv může uplatňovat na dotčeném trhu, avšak nemožno představitel rozhodující faktor pro učinění závěru, že podnik náleží silnému hospodářskému subjektu [...].
- 89 Podle ustálené judikatury však mohou faktory, na jejichž základě je posuzována závažnost protiprávního jednání, zahrnovat, v závislosti na okolnostech, objem a hodnotu zboží, jehož se protiprávní jednání týkalo, a velikost a hospodářskou sílu podniku [...].
- 90 V projednávané věci tedy Komise mohla plným právem založit své rozhodnutí zejména na velikosti a hospodářské síle uvedených podniků, konstatujíc, že všechny podniky jsou velkého rozměru, poté, co předtím poukázala na to, že šest dotčených podniků představuje více než 80 % evropské produkce konečných výrobků z nerezavějící oceli (bod 9 odůvodnění rozhodnutí). V této souvislosti srovnání provedené žalobkyní mezi jejím podílem na trhu, který činil přibližně 11 %, a podílem Ugine, který činil přibližně 18 %, podílem AST, který představoval přibližně 15 % a podílem Avesta, který činil přibližně 14 % uvedeného trhu, nemůže ukázat ‚značný nepoměr‘ mezi těmito podniky ve smyslu bodu 1 A šestého pododstavce pokynů, který by nutně odůvodňoval rozlišení pro účely posouzení závažnosti protiprávního jednání.

91 Za těchto okolností nelze výši pokuty uložené žalobkyni považovat za nepřiměřenou [...].“

55. Acerinox uplatňuje, že bod 90 výše uvedeného rozsudku neobsahuje dostatečné odůvodnění, a to ze dvou důvodů.

56. Zprvée, v odůvodnění není uvedeno, proč Soud došel k závěru, že srovnání mezi podílem navrhovatelky na trhu a podíly Usinor, AST a Avesta nemohou ukázat „značný nepoměr“ mezi těmito podniky, či míru rozdílu potřebnou ke splnění kritéria použitého Soudem.

57. Soud dále nebyl oprávněn omezit své zkoumání slučitelnosti výpočtu pokuty s pokyny na ověření, zda existuje „značný nepoměr“ mezi dotčenými podniky. Existence takového nepoměru představuje pouze jeden z případů, kdy lze odůvodnit zvážení výše pokuty tak, aby byla zohledněna váha jednotlivých podniků, které se účastnily protiprávního jednání.

58. Pokud jde o první argument, je třeba připomenout, že odůvodnění rozsudku musí jasně a jednoznačně popisovat úvahy Soudu,

aby dotčené osoby byly seznámeny s důvody přijetí rozhodnutí a Soudní dvůr mohl rozsudek přezkoumat¹⁷. Je také třeba připomenout, že v případě žaloby založené na článku 33 Smlouvy o ESUO se povinností uvést odůvodnění rozumí, že Soud musí přezkoumat žalobní důvody, kterých se dovolává žalobce, a musí uvést důvody, které jej vedly k zamítnutí žalobního důvodu nebo zrušení napadeného aktu.

59. V rozsudku Connolly v. Komise¹⁸ a ve výše uvedeném rozsudku Belgie v. Komise Soudní dvůr nicméně stanovil omezení takové povinnosti odpovědět na žalobní důvody. Soudní dvůr došel k závěru, že odůvodnění rozsudku musí být posuzováno ve světle okolností každé věci¹⁹ a nelze požadovat, aby Soud musel podrobně odpovědět na každý jednotlivý argument předložený žalobcem²⁰. Uvedená povinnost poskytnout podrobnou odpověď zaniká v okamžiku, kdy žalobcův argument není dostatečně jasný a přesný a není dostatečně doložen podrobnými důkazními prostředky²¹. Podle mého názoru nemůže uvedená povinnost platit ani tehdy, když je odpověď na argument žalobce natolik zřejmá, že není žádné vysvětlení třeba.

60. V projednávané věci z bodu 90 napadeného rozsudku vyplývá, že z hlediska Soudu

17 — Viz bod 32 tohoto stanoviska.

18 — Rozsudek ze dne 6. března 2001 (C-274/99 P, Recueil, s. I-1611).

19 — Výše uvedený rozsudek Connolly v. Komise, bod 120.

20 — Výše uvedené rozsudky Connolly v. Komise (bod 121) a Belgie v. Komise (bod 81).

21 — Tamtéž.

nebyl rozdíl mezi podílem navrhovatelky na trhu a podíly ostatních zúčastněných společností dostatečný k tomu, aby představoval „značný nepoměr“ ve smyslu bodu 1 A šestého pododstavce pokynů.

61. Na rozdíl od Acerinox mám za to, že nebylo nutné, aby Soud upřesňoval kritérium, na jehož základě dospěl „k takovému závěru, [nebo] míru rozdílu, která by odpovídala [tomuto] kritériu“²².

62. Bylo zjevné, že bez ohledu na význam pojmu „značný nepoměr mezi velikostmi podniků“ použitého v bodě 1 A šestém pododstavci pokynů, rozdíl tří až sedmi procentních bodů mezi podíly na trhu dotčených společností nemůže v žádném případě představovat takový nepoměr, aby Komise musela zvážit výši pokuty v souladu s pokyny. Odpověď na uvedený argument tedy byla natolik jasná, že dalšího vysvětlení nebylo třeba.

63. Pokud jde o druhý argument Acerinox, mám za to, že tento argument je rovněž neopodstatněný.

64. Je zjevné, že v pokynech²³ představuje existence „značného nepoměru mezi velikostmi podniků“ pouze jeden z případů, kdy může být namísto zvážit výši pokuty, přičemž ostatní případy nechávají pokyny otevřené.

65. Je rovněž zjevné, že před Soudem Acerinox poukázala pouze na výše uvedený případ, neboť uplatňovala, že Komise měla zvážit výši pokuty v důsledku „významných rozdílů ve velikosti dotčených podniků“²⁴.

66. Tvrzení Acerinox tedy směřuje k přenesení vyšetřovacího břemene na Soud v tom směru, že by Soud měl ze svého podnětu přezkoumat všechny faktory, které by mohly odůvodnit zvážení pokuty. Tvrzením, že nebyl oprávněn omezit se pouze na zjištění, zda existuje značný nepoměr mezi velikostmi podniků, neboť existence takového nepoměru představuje pouze jeden z případů upravených pokyny, Acerinox v zásadě uplatňuje, že povinnost Soudu uvést odůvodnění zahrnuje následující povinnosti:

22 — Kasační opravný prostředek Acerinox (bod 46).

23 — Je třeba poznamenat, že legalita pokynů byla zpochybněna ve věcech Dansk Rorindustri a další v. Komise (C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P), které jsou dosud projednávány před Soudním dvorem a ve kterých generální advokát Tizzano přednesl své stanovisko dne 8. července 2004.

24 — Žaloba podaná Acerinox ve věci T-48/98 (s. 19).

- představit si všechny možné okolnosti, za kterých podle pokynů může být výše pokuty zvážena tak, aby byla zohledněna konkrétní váha každého podniku;
- D – *Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného výkladu a použití pravidel o ukládání pokut*

- představit si všechny argumenty, které by Acerinox mohla předložit, aby napadla rozhodnutí Komise odmítnout takové zvážení a

69. Čtvrtý důvod opravného prostředku mří proti bodům 189 až 192 rozsudku KTS a AST v. Komise.

- ověřit legalitu rozhodnutí Komise ve světle takto definovaných kritérií.

70. Před Soudem KTS a AST vytýkaly Komisi, že uložila KTN, AST a Thyssen Stahl tři oddělené pokuty. Argumentovaly, že vzhledem k tomu, že tyto společnosti jsou navzájem propojeny v rámci skupiny, Komise měla uložit pokutu pouze KTN, pokrývající současně činnost KTN, AST i Thyssen Stahl.

67. Mám za to, že i v řízení, ve kterém Soudní dvůr vykonává soudní přezkum v plné jurisdikci podle článku 229 ES nebo druhého pododstavce článku 36 Smlouvy o ESUO, požadavek na odůvodnění neukládá soudním orgánům Společenství takovou povinnost. Acerinox v každém případě nepředložila žádný argument, které by tuto skutečnost zpochybnil.

71. Soud tento argument odmítl z následujících důvodů:

68. Navrhují tedy, aby Soudní dvůr zamítl třetí důvod opravného prostředku jako neopodstatněný.

„189 Podle ustálené judikatury může být protisoutěžní chování podniku přičítáno jeho mateřské společnosti tehdy, pokud nerozhodl o svém postupu na trhu samostatně, nýbrž prováděl ve všech

podstatných ohledech pokyny, které mu tato společnost vydala, s ohledem zejména na hospodářské a právní vazby mezi nimi [...].

190 V projednávané věci je třeba připomenout [...], že AST byla koupena společně Krupp a italským konsorciem. Následně v prosinci 1995 Krupp zvýšila svoji účast z 50 na 75 %, později dne 10. května 1996 získala 100 %. Tato účast byla poté převedena na KTN, jež se později stala KTS.

191 Žalobkyně netvrdily ani, *a fortiori*, neprokázaly, že po svém převzetí byla AST účastníkem dohody narušující hospodářskou soutěž, která je předmětem rozhodnutí, na základě pokynů, které jí udělila mateřská společnost, nikoli samostatně. Naopak je třeba poukázat na to, že žalobkyně nepopírají, že jednaly nezávisle během celé doby trvání dohody.

192 Tento žalobní důvod je tedy třeba zamítnout.“

72. Ve svém opravném prostředku KTS a AST uvádějí tři výtky týkající se odůvodnění Soudu.

73. Zaprvé se domnívají, že Soud porušil zásadu rovného zacházení. Podle jejich názoru, když Komise stanoví výši pokuty paušálně, zásada rovného zacházení vyžaduje, aby tato částka byla stejná pro každý podnik, který se účastní protiprávního jednání. V projednávané věci však Soud připustil, že jednomu a témuž podniku (jmenovitě KTS) mohla být uložena pokuta dvakrát vyšší, než je základní výše pokuty (v jednom případě AST a v jednom případě KTN, nyní KTS).

74. Zadruhé AST tvrdí, že Soud nesprávně použil právo Společenství. Podle jejího názoru měl uvedený soud použít rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998, *Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise*²⁵, podle kterého protiprávní jednání dceřiné společnosti je možno přičítat mateřské společnosti tehdy, pokud si posledně jmenovaná společnost musela být vědoma protisoutěžního jednání své dceřiné společnosti. Pokud by tedy bylo právo Společenství správně použito, v projednávané věci by byla pokuta uložena pouze KTN, neboť posledně jmenovaná společnost si byla vědoma protisoutěžního jednání své dceřiné společnosti AST.

75. Konečně KTS tvrdí, že Soud porušil svou povinnost uvést dostatečné odůvodnění a odepřel spravedlnost, neboť nepřezkoumal její žalobní důvod týkající se uložení oddělených pokut Thyssen Stahl a KTN.

76. KTS uznává, že v bodech 55 až 68 napadeného rozsudku Soud již zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž bylo KTN přičítáno protiprávní jednání, kterého se dopustila Thyssen Stahl²⁶. Zdůrazňuje však, že uvedené zrušení vycházelo z procesních důvodů, jmenovitě z porušení práv obhajoby příslušejících KTN. Nic tedy Komisi nebrání obnovit správní řízení, při kterém by byla napravena uvedená nesrovnalost a přijato rozhodnutí, které je v podstatě totožné se sporným rozhodnutím. Z toho KTS dovozuje, že bez ohledu na zrušení uvedeného rozhodnutí, z důvodu porušení práv obhajoby příslušejících KTN, byl Soud povinen přezkoumat žalobní důvod, který předložila, z věcného hlediska.

77. Pokud jde o první výtku, mám za to, že vychází ze zjevně nesprávného chápání pojmu „podnik“.

78. Podle soutěžního práva je totiž nesporné, že „podnik“ je „hospodářskou jednotkou pro účely předmětu dotčené dohody i tehdy, pokud z právního hlediska tato hospodářská jednotka sestává z několika osob, fyzických či právnických“²⁷. Soudní dvůr má za to, že mateřská společnost a její dceřiná společnost tvoří hospodářskou jednotku, pokud dceřiná společnost „nerozhoduje samostatně o svém

postupu na trhu, nýbrž provádí ve všech podstatných ohledech pokyny udělené mateřskou společností“²⁸.

79. V projednávané věci Soud konstatoval, že AST jednala samostatně po celou dobu trvání protiprávního jednání. V době protiprávního jednání tedy AST a KTN představovaly dva samostatné podniky, a nikoli, jak tvrdí AST, jediný hospodářský subjekt. Soud proto neporušil zásadu rovného zacházení, neboť v souladu s uvedenou zásadou byla základní výše pokuty stejná pro každý podnik, který se účastnil protiprávního jednání, včetně AST a KTN.

80. Pokud jde o druhou výtku, je třeba mít na paměti jednak, že AST byla koupěna KTN v průběhu protiprávního jednání, a jednak, že je nutno rozlišovat mezi dobou před uvedenou koupí a dobou po koupi.

81. Pokud jde o dobu před koupí, stačí uvést to, že rozsudkem ze dne 16. listopadu 2000, *Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise*²⁹, Soudní dvůr zrušil výše uvedený rozsudek

26 — Viz v této souvislosti body 154 až 156 tohoto stanoviska.

27 — Rozsudek ze dne 12. července 1984, *Hydrotherm* (170/83, Recueil, s. 2999, bod 11).

28 — Rozsudek ze dne 14. července 1972, *ICI v. Komise* (48/69, Recueil, s. 619, bod 133). Viz také rozsudky ze dne 31. října 1974, *Sterling Drug* (15/74, Recueil, s. 1147, bod 41); *Winthrop* (16/74, Recueil, s. 1183, bod 32); ze dne 4. května 1988, *Bodson* (30/87, Recueil, s. 2479, bod 19); ze dne 11. dubna 1989, *Ahmed Saeed Flugreisen a Silver Line Reisebuero* (66/86, Recueil, s. 803, bod 35), a ze dne 24. října 1996, *Viho v. Komise* (C-73/95 P, Recueil, s. I-5457, bod 16).

29 — C-286/98 P (Recueil, s. I-9925, bod 39).

Soudu ze dne 14. května 1998, *Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise*, v bodě, jehož se dovolávala AST. Soudní dvůr výslovně rozhodl, že skutečnost, že mateřská společnost věděla, že její dceřiná společnost se podílela na dohodě narušující hospodářskou soutěž v době před její koupí, nepostačuje k tomu, aby jí byla přičtena odpovědnost za protiprávní jednání, kterého se dopustila uvedená dceřiná společnost v dané době.

84. Je pravda, že ve svém rozsudku ze dne 16. listopadu 2000, *KNP BT v. Komise*³¹ Soudní dvůr patrně použil trochu odlišné kritérium, které se blíží kritériu znalosti uplatňovanému AST. V uvedeném rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že mateřská společnost je odpovědná za protiprávní jednání, kterého se dopustila její dceřiná společnost v době po její koupí, z toho důvodu, že vzhledem k tomu, že se sama podílela na protiprávním jednání prostřednictvím jiné dceřiné společnosti, si byla „vědoma účasti a rovněž schválila účast [své první dceřiné společnosti] na protiprávním jednání“³².

82. Soudu tedy nemůže být vytýkáno, že nepoužil kritérium přijaté v jeho výše uvedeném rozsudku *Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise*.

85. Tato mírná odchylka v judikatuře (nebo co se jí jeví být) z prvního pohledu však nemá žádný vliv na odpověď na druhou výtku AST.

83. Pokud jde o dobu po koupí, je třeba připomenout, že rozhodujícím kritériem je, zda dceřiná společnost jednala samostatně, nebo na základě pokynů své mateřské společnosti. Podle ustálené judikatury může být „protisoutěžní chování podniku přičítáno jinému podniku tehdy, pokud nerozhodl o svém postupu na trhu samostatně, nýbrž prováděl ve všech podstatných ohledech pokyny, které mu takový podnik vydal, s ohledem zejména na hospodářské a právní vazby mezi nimi“³⁰.

86. Bez ohledu na skutečnost, že Soudní dvůr nepotvrdil kritérium znalosti ve své pozdější judikatuře, AST v žádném případě neprokázala, že takové kritérium zahrnuje povinnost Komise sledovat protiprávní jednání až k mateřské společnosti. Jinými slovy, AST neprokázala, i kdyby mělo být kritérium znalosti použito, že Komise musí v takovém případě přičíst protisoutěžní jednání dceřiné společnosti mateřské společnosti.

30 — Rozsudek ze dne 16. listopadu 2000, *Metsä-Serla a další v. Komise* (C-294/98, Recueil, s. I-10065, bod 27). Viz také rozsudky *ICI v. Komise*, uvedený výše (body 132 a 133); ze dne 25. října 1983, *AEG v. Komise* (107/82, Recueil, s. 3151, bod 49); ze dne 6. dubna 1995, *BPB Industries a British Gypsum v. Komise* (C-310/93 P, Recueil, s. I-865, bod 11, a rovněž mé stanovisko v uvedené věci, body 20 až 31); ze dne 16. listopadu 2000, *Cascades v. Komise*, (C-279/98 P, Recueil, s. I-9693, bod 77, a rovněž stanovisko generálního advokáta Mischy v uvedené věci, bod 59), a *Aristrain v. Komise*, uvedený výše (bod 96).

31 — C-248/98 P (Recueil, s. I-9641, body 71 až 74).

32 — Tamtéž (bod 73, čtvrtý pododstavec).

87. Podle mého názoru i v takovém případě by naopak přičtení odpovědnosti za protiprávní jednání mateřské společnosti mělo představovat pouze možnost, jíž Komise může zvolit. Jakýmkoli jiným řešením by Komise byla zbavena rozsáhlé posuzovací pravomoci, kterou jí zákonodárce i soudní orgány Společenství přiznaly ve vztahu k pokutám³³.

88. Mám tedy za to, že bez ohledu na použité kritérium (skutečná kontrola nebo znalost) se Soud nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že protisoutěžní jednání AST v době po její koupi lze přičítat AST, a nikoli KTN.

89. Konečně, pokud jde o třetí výtku, je třeba upozornit, že jedním z hlavních zájmů Soudu i Soudního dvora je co možná nejvíce zkrátit dobu trvání řízení před uvedenými soudy a délku svých rozsudků. KTS však patrně tuto snahu nesdílí.

33 — Pokud jde o tuto pravomoc, viz zejména rozsudky Soudu ze dne 6. dubna 1995, *Martinelli v. Komise* (T-150/89, Recueil, s. II-1165, bod 59); ze dne 11. prosince 1996, *Van Megen Sports v. Komise* (T-49/95, Recueil, s. II-1799, bod 53); ze dne 21. října 1997, *Deutsche Bahn v. Komise* (T-229/94, Recueil, s. II-1689, bod 127), a ze dne 9. července 2003, *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midlands Ingredients v. Komise* (T-224/00, Recueil, s. II-2597, bod 55).

90. V zásadě tvrdí, že pokud se soudní orgán Společenství rozhodne zrušit akt z důvodu formální vady nebo procesní vady, musí nicméně přezkoumat i ostatní věcné žalobní důvody, aby určil, zda žalovaná instituce bude moci přijmout totožné rozhodnutí po skončení nového správního řízení.

91. Je zřejmé, že takovou tezi nelze přijmout, neboť odporuje zásadě, že posuzované žalobní důvody je třeba omezit na nejmenší možnou míru, kterážto zásada se vztahuje na spory týkající se legality.

92. Na základě uvedené zásady soud, který posuzuje otázky legality, nemusí po rozhodnutí o přijetí žalobního důvodu a o zrušení napadeného aktu již dále zkoumat ostatní žalobní důvody uplatňované žalobcem. Své zrušující rozhodnutí může založit pouze na jediném z žalobních důvodů uplatňovaných žalobcem.

93. Je pravda, že v určitých případech se soudní orgány Společenství bez ohledu na rozhodnutí o zrušení napadeného aktu rozhodly posoudit i ostatní skutečnosti vytýkané žalobcem. Mají však výhradní pravomoc rozhodnout, zda je takové rozhodnutí odůvodněno řádným výkonem spravedlnosti, a nelze za žádných okolností požadovat, aby takové šetření provedly nebo aby odůvodnily volbu, kterou v této souvislosti učinily.

94. S ohledem na různé výše uvedené aspekty proto navrhuji, aby Soudní dvůr zamítl čtvrtý důvod opravného prostředku předložený AST a KTS.

175 V projednávané věci je proto namístě posoudit, zda Komise při určení [...], že dohoda trvala až do data přijetí rozhodnutí, unesla důkazní břemeno, které jí přísluší [...].

E – K pátému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z nesprávného posouzení při posuzování trvání protiprávního jednání

95. Pátý důvod opravného prostředku předkládají všechny tři navrhovatelky.

96. V prvním stupni uplatňovaly, že Komise nesprávně posoudila trvání protiprávního jednání, když došla k závěru, že dohoda začala na zasedání v Madridu v prosinci 1993 a trvala až do dne, kdy bylo přijato sporné rozhodnutí. Podle jejich názoru byla změna referenčních hodnot ve výpočtovém vzorci příplatku za legování přijatá na zasedání v Madridu jednorázovou událostí, a nikoli pokračujícím procesem.

176 Je důležité, zaprvé, mít na paměti, že předmětem dohody narušující hospodářskou soutěž bylo používání stejných referenčních hodnot výrobci plochých výrobků z nerezavějící oceli ve výpočtovém vzorci příplatku za legování za účelem zvýšení jejich konečných cen, jejichž podstatnou součástí je příplatek za legování.

97. Soud tento žalobní důvod odmítl z následujících důvodů³⁴:

„174 Podle judikatury přísluší Komisi, aby prokázala nejen existenci dohody narušující hospodářskou soutěž, ale rovněž její trvání [...].

177 Z rozhodnutí vyplývá, že uvedená dohoda začala na zasedání v Madridu dne 16. prosince 1993, kdy se zúčastněné podniky rozhodly uplatňovat takto vypočtený příplatek za legování od 1. února 1994. Bylo rovněž konstatováno, že od posledně jmenovaného data uvedené podniky, mezi něž patřily KTS a AST, skutečně uplatňovaly při svých prodeích v Evropě, s výjimkou Španělska a Portugalska, příplatek za legování vypočítaný na základě vzorce založe-

³⁴ — Rozsudek KTS a AST v. Komise. Viz také rozsudek Acerinox v. Komise (body 55 až 66).

ného na referenčních hodnotách dohodnutých na zasedání v Madridu. V bodě 50 rozhodnutí konečně bylo uvedeno, že pouze Avesta oznámila v listopadu 1996, že bude používat jinou metodu výpočtu příplatku za legování.

24. října 1991, Petrofina v. Komise, T-2/89, Recueil, s. II-1087, bod 212, a ze dne 14. května 1998, SCA Holding v. Komise, T-327/94, Recueil, s. II-1373, bod 95]. Totéž platí *a fortiori* v případě, že stejně jako v projednávané věci účinky dohody trvaly až do přijetí rozhodnutí, aniž by tato dohoda byla formálně ukončena.

178 Je třeba konstatovat, že žalobkyně nepopírají, a nepopíraly ani v průběhu správního řízení, že referenční hodnoty pro příplatek za legování dohodnuté na zasedání v Madridu nebyly změněny před přijetím rozhodnutí. Jelikož dotčené podniky pokračovaly v uplatňování těchto referenčních hodnot, na kterých se dohodly na uvedeném zasedání, skutečnost, že nebylo přijato žádné výslovné rozhodnutí, co se týče délky uplatňování dohody narušující hospodářskou soutěž, nemůže prokázat, že tato dohoda nepokračovala.

182 Jelikož tedy [KTN, AST a Acerinox] nepřestaly před přijetím rozhodnutí používat referenční hodnoty dohodnuté na zasedání v Madridu, Komise se mohla právem domnívat, že protiprávní jednání trvalo až do tohoto data.“

[...]

181 Konečně, je třeba připomenout, že u dohod narušujících hospodářskou soutěž, které již nejsou v platnosti, postačí k použitelnosti článku 85 Smlouvy o ES, a obdobně článku 65 Smlouvy o ESUO, aby po formálním skončení jejich platnosti i nadále trvaly jejich účinky [rozsudky ze dne 15. června 1976, EMI Records, 51/75, Recueil, s. 811, bod 15, a ze dne 3. července 1985, Binon, 243/83, Recueil, s. 2015, bod 17, jakož i rozsudky Soudu ze dne

98. Ačkoli jsou opravné prostředky v tomto bodě obzvláště zmatené, lze mít za to, že pátý důvod opravného prostředku sestává ze čtyř částí, které přezkoumám postupně.

99. V první části KTS a AST uplatňují různé argumenty s cílem prokázat, že dohoda narušující hospodářskou soutěž netrvala od prosince 1993 do ledna 1998, jak rozhodl Soud, nýbrž že zanikla (několik týdnů) po

zasedání v Madridu, jakmile byl zaveden nový vzorec pro příplatek za legování³⁵.

ních hodnot, na kterých se dohodly na uvedeném zasedání, [až do přijetí sporného rozhodnutí]"³⁸.

100. V této souvislosti je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury³⁶ nemá Soudní dvůr pravomoc zjišťovat skutečnosti nebo v zásadě přezkoumávat důkazy, které přijal Soud na podporu těchto skutečností. Pokud byly důkazy řádně opatřeny a pokud byly dodrženy obecné právní zásady a procesní pravidla použitelná v souvislosti s důkazním břemenem a dokazováním, Soudu přísluší pouze posoudit hodnotu, kterou je třeba přisoudit důkazu, který mu byl předložen. Takové hodnocení proto není, s výjimkou případu zkreslení těchto důkazů, právní otázkou podléhající přezkoumání ze strany Soudního dvora.

101. V projednávané věci Soud shledal, na základě skutečností předložených Komisí, že „dohoda začala na zasedání v Madridu dne 16. prosince 1993“³⁷ a že „dotčené podniky pokračovaly v uplatňování těchto referenč-

102. Za těchto okolností je první část důvodu opravného prostředku zjevně nepřipustná. Jelikož navrhovatelky neprokázaly, a dokonce ani neuplatňovaly, že Soud zkreslil skutkové okolnosti a důkazy, které mu byly předloženy, jeho posouzení trvání protiprávního jednání představuje skutkový poznatek, který nelze v rámci stávajících opravných prostředků zpochybnit.

103. Druhá část důvodu opravného prostředku se týká bodu 63 rozsudku Acerinox v. Komise, který odpovídá výše uvedenému bodu 181 rozsudku KTS a AST v. Komise.

104. Acerinox má za to, že uvedený bod je stížem nesprávným právním posouzením, neboť žádný z rozsudků citovaných Soudem nepodporuje názor, že články 81 ES a 65 Smlouvy o ESUO mohou být použity pro dohody narušující hospodářskou soutěž, které již neplatí, avšak „jejich účinky trvají i po formálním skončení jejich platnosti“. Podle jejich názoru analýza uvedených rozsudků naopak ukazuje, že pro použití článku 81 ES soudní orgány Společenství vždy

35 — Viz opravný prostředek AST (body 12 a 14 až 17) a opravný prostředek KTS (body 11, 12, 16, 17 a 19).

36 — Viz například nedávný rozsudek ze dne 8. května 2003, T. Port v. Komise (C-122/01 P, Recueil, s. I-4261, bod 27), a usnesení ze dne 9. července 2004, Fichtner v. Komise (C-116/03, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 33).

37 — Rozsudky KTS a AST v. Komise (bod 177) a Acerinox v. Komise (bod 57).

38 — Rozsudky KTS a AST v. Komise (bod 178) a Acerinox v. Komise (bod 60).

vyžadují určitou dohodu mezi podniky. Uvedený faktor však v projednávané věci chybí, neboť podle Acerinox dohoda mezi účastníky zanikla během prvních měsíců roku 1994.

napadeného rozsudku, neboť výrok rozsudku je založen na skutečnosti, že podle názoru Soudu trvala dohoda narušující hospodářskou soutěž, a tedy i jednání ve vzájemné shodě, od prosince 1993 až do 21. ledna 1998.

105. Jak zdůrazňuje Komise, tato výtka vychází z nesprávného předpokladu. Acerinox vychází z toho, že podle Soudu dohoda narušující hospodářskou soutěž trvala pouze několik týdnů (od zasedání v Madridu do začátku roku 1994), avšak její účinky trvaly i po jejím zániku.

108. Ve třetí části KTS a AST vytýkají Soudu, že zahrnul správní řízení do doby trvání protiprávního jednání. Podle jejich názoru je takové zahrnutí v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání, neboť v průběhu správního řízení je Komise jasně neuvědomila o tom, že má za to, že protiprávní jednání nadále pokračuje.

106. Jak však bylo právě konstatováno, Soud rozhodl, že dohoda narušující hospodářskou soutěž začala na zasedání v Madridu v prosinci 1993 a trvala až do přijetí sporného rozhodnutí dne 21. ledna 1998.

109. Je třeba připomenout, že v projednávané věci měl Soud za to, že Komise jasně uvědomila navrhovatelky, že protiprávní jednání nadále pokračuje v průběhu správního řízení. V bodě 215 rozsudku KTS a AST v. Komise rozhodl:

107. Za uvedených okolností je výtka Acerinox neúčinná³⁹. I za předpokladu, že by byla opodstatněná (tedy, že Soud skutečně nesprávně vyložil jím citovanou judikaturu), taková výtka by nemohla vést ke zrušení

„[Komisi] nelze vytýkat, že měla za to, že protiprávní jednání pokračuje, aniž by o tom žalobkyně během správního řízení uvědomila. V bodě 50 sdělení výhrad, které jim zaslala dne 24. dubna 1997, Komise totiž jasně uvedla, že „dohoda začala na zasedání v Madridu v prosinci 1993 a od té doby pokračuje“.

39 — Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudní dvůr bez dalšího odmítá důvody opravného prostředku, které směřují proti důvodům uváděným Soudem podpůrně nebo pro úplnost. Soudní dvůr má za to, že pokud je výrok rozsudku Soudu založen na jiných důvodech, které jsou uvedeny v rámci hlavního odůvodnění, takové důvody opravného prostředku nemohou vést ke zrušení napadeného rozsudku a jsou tedy neúčinné (viz například nedávný výše uvedený rozsudek T. Port v. Komise, body 16, 17 a 30 až 33, a rovněž mé stanovisko v uvedené věci, bod 23).

110. Třetí část důvodu opravného prostředku je tedy zjevně nepřipustná. Jelikož navrhovatelky neprokázaly, a dokonce ani neuplatňovaly, že Soud zkrátil skutkové okolnosti a důkazy týkající se tohoto bodu, jeho posouzení informací získaných navrhovatelkami v průběhu správného řízení představuje posouzení skutkových okolností a důkazů, které nelze v rámci stávajících opravných prostředků zpochybnit.

111. V každém případě je tato část důvodu opravného prostředku zjevně neopodstatněná.

112. Podle ustálené judikatury se zásady ochrany legitimního očekávání nemůže dovolávat osoba, která se dopustila zjevného porušení platné právní úpravy⁴⁰. Podnik, který úmyslně přijme protisoutěžní chování, se tudíž nemůže dovolávat porušení této zásady z důvodu, že Komise mu jasně neoznámila, že jeho jednání představuje protiprávní jednání.

40 — Viz zejména rozsudky ze dne 12. prosince 1985, *Sideradria v. Komise* (67/84, Recueil, s. 3983, bod 21), a ze dne 16. května 1991, *Komise v. Nizozemsko* (C-96/89, Recueil, s. I-2161, bod 30), a rovněž rozsudky Soudu ze dne 24. dubna 1996, *Industrias Pesqueras Campos a další v. Komise* (T-551/93, T-231/94 až T-234/94, Recueil, s. II-247, bod 76); ze dne 29. září 1999, *Sonasa v. Komise* (T-126/97, Recueil, s. II-2793, bod 34); ze dne 26. září 2002, *Sgaravatti Mediterranea v. Komise* (T-199/99, Recueil, s. II-3731, bod 111); ze dne 13. března 2003, *José Martí Peix v. Komise* (T-125/01, Recueil, s. II-865, bod 107), a ze dne 9. dubna 2003, *Forum des migrants v. Komise* (T-217/01, Recueil, s. II-1563, bod 76).

113. V této souvislosti je navíc tvrzení navrhovatelek zmatené. V konečném důsledku by z něj vyplývalo, že podnik může porušovat soutěžní pravidla, dokud jej Komise neupozorní na protiprávní povahu jeho jednání. Je zjevné, že takové převrácení logiky soutěžních pravidel upravených Smlouvou je nepřipustné.

114. Konečně, ve čtvrté části *Acerinox* vytýká Soud, že porušil svou povinnost uvést odůvodnění. Připomíná, že v prvním stupni uplatňovala, že protiprávní jednání bylo ukončeno v červenci 1994, neboť v té době dosáhly ceny niklu své počáteční úrovně. Uplatňuje však, že Soud uvedený argument odmítl jako irelevantní „bez dalšího vysvětlení“⁴¹.

115. Pouhý pohled na bod 62 rozsudku *Acerinox v. Komise* postačuje k tomu, aby bylo zřejmé, že uvedená výtky je zjevně neopodstatněná. Soud totiž uvedl:

„[A]rgument žalobkyně, že dohoda trvala nejdéle do července 1994, kdy ceny niklu dosáhly své počáteční úrovně, je zcela irelevantní a musí být odmítnut. Jelikož se referenční hodnoty legovacích prvků, jež byly předmětem protiprávního jednání, nezmě-

41 — Kasační opravný prostředek *Acerinox* (bod 43).

nily, skutečnost, že cena niklu znovu nabyla k určitému datu své „počáteční úrovně“, neznamená, že protiprávní jednání tím přestalo mít protisoutěžní účinky, ale pouze to, že příplatek za legování měl být vypočítáván právě při zohlednění tohoto vývoje.“

116. V rozporu s tvrzením Acerinox Soud tedy uvedl důvody pro odmítnutí uvedeného argumentu, a splnil tak svou formální povinnost uvést odůvodnění.

117. Za těchto podmínek navrhuji Soudnímu dvoru, aby pátý důvod opravného prostředku zamítl v plném rozsahu.

F – K šestému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení práv obhajoby, zásady rovného zacházení a zásady ochrany legitimního očekávání

118. Šestý zrušovací důvod míří proti závěru Soudu, který se týká spolupráce navrhovatele během správního řízení. Uvedené posouzení se týkalo zejména sdělení Komise

o upuštění od stanovení peněžitých pokut nebo jejich snížení ve věcech týkajících se dohod narušujících hospodářskou soutěž⁴².

119. Toto sdělení obsahuje pravidla toho, co je obvykle nazýváno „politikou shovívavosti“ Komise, tedy příznivého zacházení, které Komise přiznává podnikům, jež s ní spolupracovaly v průběhu správního řízení, a tak jí umožnily (snadněji) zjistit porušení protisoutěžních pravidel a případně je ukončit. Sdělení bylo sice v roce 2002 nahrazeno⁴³, v době přijetí sporného rozhodnutí však bylo použitelné.

120. Sdělení o spolupráci se týká tří druhů případů, kdy může být podniku přiznáno snížení pokuty. První případ, uvedený v bodě B, se týká podniku, který informoval Komisi o tajné dohodě narušující hospodářskou soutěž před zahájením šetření Komise: v takových případech může být pokuta snížena alespoň o 75 % její výše. Druhý případ, uvedený v bodě C sdělení, se týká podniku, který oznámil existenci tajné dohody narušující hospodářskou soutěž poté, co Komise přistoupila k šetření, v jehož

42 – Úř. věst. 1996, C 207, s. 4 (dále jen „sdělení o spolupráci“ nebo „sdělení“)

43 – Sdělení Komise o zproštění od pokut a o snížení jejich výše ve věcech týkajících se dohod narušujících hospodářskou soutěž (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3).

rámci nebyly zjištěny dostatečné důvody pro zahájení řízení vedoucího k rozhodnutí: v takových případech může být pokuta snížena alespoň o 50 až 75 % její výše.

122. V projednávané věci Komise došla k závěru, že všechny dotčené podniky měly na základě různých skutečností právo na použití ustanovení bodu D sdělení.

121. Konečně, poslední případ je uveden v bodě D sdělení, který stanoví, že „pokud podnik spolupracuje, aniž by splnil všechny podmínky stanovené v bodech B nebo C, bude mu přiznáno snížení od 10 do 50 % z pokuty, která by mu byla uložena v případě, že by nespolečně pracoval“. Bod D odstavce 2 stanoví:

123. V bodech 97 až 101 odůvodnění rozhodnutí Komise poukázala na to, že Usinor a Avesta spolupracovaly ve větším rozsahu než ostatní podniky. Uvedla, že uvedené dva subjekty zejména uznaly existenci protiprávního jednání. Naopak, ostatní podniky, zejména KTN, AST a Acerinox, zpochybnily existenci protiprávního jednání a neposkytly žádné faktické informace ani důkazy, které by jí nebyly již známy. Komise došla k závěru, že uvedené skutečnosti odůvodňují 10 % snížení pokuty pro všechny podniky, s výjimkou Avesta a Usinor, kterým přiznala snížení 40 %.

„Takové případy mohou zahrnovat následující okolnosti:

- před zasláním sdělení výhrad podnik poskytne Komisi informace, dokumenty nebo jiné důkazní prostředky, které podstatným způsobem přispějí ke zjištění existence protiprávního jednání;

124. Navrhovatelky uvedené rozhodnutí napadly u Soudu. Ve své první výtce uplatňovaly, že Komise porušila bod D sdělení a rovněž porušila zásadu rovného zacházení tím, že usoudila, že neposkytly žádné nové informace.

- po obdržení sdělení výhrad podnik informuje Komisi, že nepopírá věcnou správnost skutkových zjištění, na kterých Komise zakládá svá obvinění.“

125. Soud tuto první výtku uznal za opodstatněnou. Usoudil, že míra spolupráce poskytnuté dotčenými podniky (KTN, AST, Acerinox a Usinor) byla srovnatelná, jelikož všechny poskytly Komisi podobné informace

ve stejné fázi řízení a za obdobných okolností. Přiznal proto navrhovatelkám 20 % snížení výše jejich pokuty namísto snížení o 10 % přiznaného Komisí.

niky nezpochybnily právní kvalifikaci skutkových okolností provedenou Komisí, by neměla představovat faktor významný pro snížení pokut, je nutno určit zda, jak tvrdí, snížení provedené v tomto ohledu je v rozporu se sdělením o spolupráci a porušuje zásadu ochrany legitimního očekávání a práva obhajoby.

126. Svou druhou výtkou navrhovatelky Komisi vytkly, že měla nesprávně za to, že zpochybnily existenci protiprávního jednání. Uvedly, že ve správním řízení uznaly existenci dohody narušující hospodářskou soutěž a že v žádném případě nemůže uznání protiprávního jednání být faktorem snižujícím výši pokut.

273 Nejprve je třeba upozornit, že ačkoli bod D odstavce 2 sdělení o spolupráci skutečně odkazuje na případ, ve kterém po sdělení výhrad podnik informuje Komisi, že nepopírá věcnou správnost skutkových zjištění, na kterých Komise zakládá svá obvinění, nelze jej vykládat tak, že se týká pouze takového druhu spolupráce.

127. V této souvislosti Soud na základě údajů ve spisu konstatoval, že navrhovatelky ve správním řízení nepřipustily výslovně existenci protiprávního jednání: připustily pouze věcnou správnost tvrzených skutkových zjištění⁴⁴. Soud poté uvedl následující odůvodnění⁴⁵:

274 Výčet druhů spolupráce uvedených v bodě D odstavci 2 sdělení o spolupráci je totiž pouze demonstrativní, jak potvrzuje použití výrazu „mohou zahrnovat“.

„272 Zadruhé, v rozsahu, v němž žalobkyně stále uplatňují, že skutečnost, že pod-

275 Je nutné rovněž připomenout, že uvedené sdělení se rovněž týká případů, kdy jeden z dotčených podniků oznámil Komisi existenci dohody narušující

44 — Rozsudky KTS a AST v. Komise (body 260 až 268) a Acerinox v. Komise (bod 147).

45 — Rozsudek KTS a AST v. Komise. Viz také rozsudek Acerinox v. Komise (body 145 až 150).

hospodářskou soutěž buď předtím, než Komise přistoupila k šetření (bod B sdělení), nebo poté, co Komise přistoupila k šetření, v jehož rámci nebyly zjištěny dostatečné důvody pro zahájení řízení vedoucího k přijetí rozhodnutí (bod C sdělení). Skutečnost, že sdělení takto výslovně stanoví možnost přiznat protiprávní jednání v této fázi správního řízení, neznamená, že by jej nebylo možno přiznat v pozdější fázi.

jmout. Nebylo tvrzeno, že snížením výše pokut na základě spolupráce Komise v projednávané věci přiměla KTN poskytnout odpovědi, kterými by byla nucena přiznat existenci protiprávního jednání [...]"

276 Přiznání existence dohody narušující hospodářskou soutěž navíc usnadňuje šetření Komise více než pouhé připuštění věcné správnosti skutkových zjištění.

277 Jelikož Komise byla nucena posoudit rozsah spolupráce poskytnuté podniky, aniž by porušila zásadu rovného zacházení, AST proto neměla žádný důvod mít jakékoli legitimní očekávání, že nebude nijak rozlišováno mezi podniky, které připustily věcnou správnost skutkových zjištění, a těmi, které rovněž přiznaly existenci dohody narušující hospodářskou soutěž.

278 Konečně, argument KTN, že Komise ve skutečnosti potrestala podniky, které vykonaly svá práva obhajoby, nelze při-

128. Soud následně potvrdil, že Komise byla oprávněna přiznat větší snížení pokuty těm podnikům, které uznaly existenci dohody narušující hospodářskou soutěž, než těm, které připustily věcnou správnost skutkových zjištění, která jim byla vytýkána.

129. Svým šestým důvodem opravného prostředku navrhovatelky zpochybňují posouzení ze strany Soudu. Vytýkají v tomto směru tři skutečnosti.

130. Zprvce mají za to, že Soud porušil jejich práva obhajoby a, konkrétněji, právo nevytvídat ve vlastní nepospěch, jež bylo potvrzeno rozsudkem ze dne 18. října 1989, Orkem v. Komise⁴⁶. Vzhledem k tomu, že odůvodnění Soudu připouští, že větší snížení pokuty je možno přiznat podnikům, které

⁴⁶ — Rozsudek 374/87 (Recueil, s. 3283, dále jen „rozsudek Orkem“).

přiznaly existenci protiprávního jednání, může odradit nebo dokonce sankcionovat podniky, které uplatňují svá práva obhajoby zpochybněním právní kvalifikace skutkových okolností ze strany Komise.

131. Acerinox dodává, že v rozsudku Orkem bylo stanoveno jasné rozlišení mezi shovívavostí nabízenou výměnou za důkazní prostředky (což je legální) a shovívavostí nabízenou výměnou za přiznání viny (což je protiprávní). Podle jejího názoru odůvodnění Soudu uvedený rozdíl opomíjí, neboť odměňuje přiznání viny.

132. Zadržet se navrhovatelky domnívají, že posouzení Soudu je v rozporu se zásadou rovného zacházení. Argumentují, že v napadených rozsudcích Soud uvedl, že spolupráce, kterou poskytly při správním řízení, byla „srovnatelná“ s tou, kterou poskytla Usinor. Za uvedených okolností pouhá skutečnost, že Usinor přiznala navíc existenci dohody narušující hospodářskou soutěž, nepředstavuje objektivní důvod pro přiznání dalšího snížení pokuty uložené uvedeně společnosti – zejména proto, že právní kvalifikace skutkových okolností v průběhu správného řízení přísluší výhradně Komisi a neexistuje žádný zjevný důvod, proč by přijetí takové kvalifikace mělo usnadnit Komisi její šetření, které se z podstaty týká skutkových okolností a nikoli právních okolností.

133. Zatřetí navrhovatelka tvrdí, že odůvodnění Soudu je v rozporu se zásadou ochrany legitimních očekávání. Žádné ustanovení sdělení o spolupráci nenaznačuje, že podnikům, které přiznaly existenci dohody narušující hospodářskou soutěž, bude přiznáno větší snížení pokuty. Bod D odstavec 2 sdělení se naopak týká pouze případů, kdy podniky „nepopírají věcnou správnost skutkových zjištění“⁴⁷.

134. Předtím, než přistoupím k analýze těchto výtek, je třeba připomenout, že soudní orgány Společenství již uznaly, že politika shovívavosti je slučitelná s právy obhajoby a zejména s právem nevyhovídat ve vlastní nespěch uznaným v rozsudku Orkem. V rozsudcích Finnboard v. Komise⁴⁸ a BPB De Eendracht v. Komise⁴⁹ Soudní dvůr a Soud rozhodly, že zproštění od pokut nebo

47 – Ve svém opravném prostředku KTS rovněž podpůrně argumentuje, že rozsah jejích tvrzení předložených v průběhu správného řízení byl zkrácen. Tvrdí, že v rozporu se závěrem Soudu výslovně uznala existenci dohody narušující hospodářskou soutěž v průběhu správného řízení, a Soud jí tedy měl přiznat stejné snížení pokuty, které přiznal Usinor. Podle mého názoru je však tento argument zjevně nepřipustný. V bodech 262 až 267 rozsudku KTS a AST v. Komise Soud na základě údajů ve spisu konstatoval, že KTS neuznala v průběhu správného řízení existenci dohody narušující hospodářskou soutěž. Jelikož KTS neprokázala, a dokonce ani neuplatňovala, že Soud zkrátil důkazy v tomto bodu, závěr Soudu, že KTS zpochybnila existenci dohody narušující hospodářskou soutěž, představuje hodnocení důkazů, které nelze v rámci stávajících opravných prostředků zpochybnit.

48 – Rozsudek ze dne 16. listopadu 2000 (C-298/98 P, Recueil, s. I-10157, bod 58).

49 – Rozsudek Soudu ze dne 14. května 1998 (T-311/94, Recueil, s. II-1129, body 323 a 324).

snížení jejich výše výměnou za spolupráci poskytnutou v průběhu správního řízení nevedlo podniky k výpovědi ve vlastní neprospěch nebo k sankcionování výkonu jejich práv obhajoby⁵⁰.

o informace podle čl. 11 odst. 5 nařízení č. 17 mohou porušovat práva obhajoby, neboť vystavují podniky sankci ve formě penále nebo pokuty, pokud odmítnou odpovědět⁵⁴.

135. Uvedenou judikaturu vysvětluje význam pojmu „donucení ve vztahu k právu nevypovídat ve vlastní neprospěch“. Aby bylo takové právo porušeno, musí dotčená osoba být skutečně donucena poskytnout informace nebo důkazní materiály způsobilé prokázat protiprávní jednání⁵¹.

137. Prvek donucení lze také nalézt v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Uvedený soud má za to, že právo nevypovídat je porušeno pouze tehdy, pokud byla osoba donucena poskytnout informace způsobilé prokázat protiprávní jednání⁵⁵. Na druhou stranu, pokud dotčená osoba není donucena vypovídat nebo poskytnout důkaz, právo nevypovídat ve vlastní neprospěch není porušeno⁵⁶.

136. Bylo tedy možné usoudit, že žádosti o informace podle čl. 11 odst. 1 nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962, prvního nařízení, kterým se provádějí články 85 a 86 Smlouvy⁵², neporušují právo nevypovídat ve vlastní neprospěch, neboť v tomto případě nejsou podniky povinny odpovědět na otázky, které jim předložila Komise⁵³. Naproti tomu rozhodnutí obsahující žádost

138. Soudní orgány Společenství tedy uznaly, že politika shovívavosti je legální. Připomněly, že uvedená politika, ačkoli motivuje podniky ke spolupráci s Komisí, zcela jistě podniky nenutí, aby sdělovaly skutečnosti nebo důkazy, neboť rozhodnutí

50 — Viz také stanovisko generálního advokáta Mischa ve výše uvedené věci *Finnboard v. Komise* (body 22 až 27).

51 — Rozsudek ze dne 15. října 2002, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P, a C-254/99 P, Recueil, s. I-8375, bod 275).

52 — Úř. věst. 1962, 13, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3.

53 — Rozsudek Soudu ze dne 20. dubna 1999, *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise* (T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Recueil, s. II-931, body 455 až 457), potvrzený výše uvedeným rozsudkem Soudního dvora *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise* (bod 279).

54 — Viz zejména rozsudek *Orkem* (body 34 a 35); výše uvedený rozsudek Soudního dvora *Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise* (bod 279), a rovněž rozsudek Soudu ze dne 20. února 2001, *Mannesmannröhren-Werke v. Komise* (T-112/98, Recueil s. II-729, body 67 a násl.).

55 — Viz Evropský soud pro lidská práva, rozsudky *Funke* ze dne 25. února 1993 (série A č. 256 A, § 44); *Saunders v. Spojené království* ze dne 17. prosince 1996 (*Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1996-VI, s. 2044, § 68 až 76), a J. B. v. Švýcarsko ze dne 3. května 2001 (*Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 2001-III, s. 436, § 65 a 66).

56 — Viz Evropský soud pro lidská práva, rozsudek *Murray v. Spojené království* ze dne 8. února 1996 (*Sbírka rozsudků a rozhodnutí* 1996-I, s. 30, § 50).

podniku poskytnout takové informace je vždy dobrovolné⁵⁷.

139. S ohledem na výše uvedené mám za to, že rozlišení provedené Soudem – mezi podniky, které připustily věcnou správnost skutkových zjištění, a těmi, které přiznaly existenci dohody narušující hospodářskou soutěž – neporušuje práva obhajoby.

140. Podobně jako sdělení skutkových poznatků nebo důkazů je totiž přiznání protiprávního jednání záležitostí, která je plněm rozsahu závislá na vůli podniku. Tento podnik není nijak nucen přiznat dohodu narušující hospodářskou soutěž nebo poskytnout informace prokazující její existenci. Míra spolupráce, kterou je podnik ochoten nabídnout ve správním řízení, je proto zcela závislá na svobodné volbě dotčeného podniku a za žádných okolností není ukládána Komisí.

141. V této souvislosti by nebylo namístě se domnívat, že rozlišení provedené Soudem má za účinek sankcionování podniků, které uplatnily svá práva obhajoby. Jak již zdůraznily Soudní dvůr⁵⁸ i Soud⁵⁹, těm podnikům, které vykonávají svá práva obhajoby,

není z tohoto důvodu uložena vyšší pokuta. Jsou jednoduše trestány podle závažnosti protiprávního jednání a v souladu s dalšími kritérii, které mohou být legálně brány v úvahu, s možností přezkoumání ze strany Soudního dvora a Soudu.

142. Mám tedy za to, že dotčeným rozlišením nejsou nijak porušena práva obhajoby.

143. Uvedené rozlišení není patrně ani v rozporu se zásadou rovného zacházení.

144. Podle ustálené judikatury⁶⁰ se zásadou rovného zacházení rozumí, že se srovnatelnými situacemi nesmí být zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, pokud není takové zacházení objektivně odůvodněno. V projednávané věci je však rozdíl v zacházení mezi podniky, které připustily věcnou správnost skutkových zjištění, a těmi, které přiznaly existenci protiprávního jednání, odůvodněn právě objektivními důvody spojenými se zmírněním pracovního zatížení Komise.

57 — Viz také v tomto smyslu Wils, W. „The Commission notice on the non-imposition or reduction of fines in cartel cases: a legal and economic analysis“, *E. L. Rev.*, 1997, s. 125 až 140 (s. 137).

58 — Výše uvedený rozsudek Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, *Finnboard v. Komise* (bod 58), a stanovisko generálního advokáta Mischy v uvedené věci (bod 24).

59 — Rozsudky BPB De Eendracht v. Komise, uvedený výše (bod 323), a ze dne 14. května 1998, *Mayr-Melnhof v. Komise* (T-347/94, Recueil, s. II-1751, bod 308).

60 — Viz zejména rozsudky ze dne 13. prosince 1984, *Sermide* (106/83, Recueil, s. 4209, bod 28), a ze dne 28. června 1990, *Hoche* (C-174/89, Recueil, s. I-2681, bod 25).

145. Soudní orgány Společenství opakovaně rozhodly, že snížení výše pokuty je opodstatněné pouze tehdy, pokud jednání protiprávního jednání s menšími obtížemi a případně jej ukončit⁶¹.

146. Jak přitom Soud zdůraznil v bodě 276 rozsudku KTS a AST v. Komise, přiznání existence protiprávního jednání usnadňuje práci Komise mnohem více než pouhé připuštění věcné správnosti skutkových zjištění. V posledně jmenovaném případě musí Komise stále, na základě skutečností přiznaných podnikem (například skutečnosti, že byl účastníkem jednání s jinými výrobci), určit protisoutěžní povahu jednání uvedeného podniku (například skutečnost, že cílem jednání bylo dosáhnout shodného zvýšení cen). Na druhé straně, v prvně uvedeném případě, je Komise jednoduše takového úkolu zproštěna, neboť podnik přiznal protisoutěžní nebo protiprávní povahu svého jednání.

147. Takový krok podle mého názoru ani nemůže přesahovat pravomoci Komise ve správním řízení. Aniž bychom se jakkoli zabývali rozsahem těchto pravomocí, je třeba pouze uvést, že v rozporu s tvrzením navrho-

vatelek není pokuta snižována v důsledku přiznání určité právní kvalifikace [například skutečnosti, že jednání podniku představuje dohodu o cenách ve smyslu čl. 81 odst. 1 písm. a) ES], nýbrž z důvodu přiznání protisoutěžní povahy takového jednání (například skutečnosti, že účelem jednání bylo společné zvýšení cen). Podniky tedy nejsou vyzývány ke stanovení přesné právní kvalifikace, což přísluší pouze Komisi.

148. Konečně, pokud jde o poslední výtku, mám za to, že rozlišení provedené Komisí neporušuje zásadu ochrany legitimního očekávání.

149. Je třeba jen poznamenat, že před přijetím sdělení o spolupráci již Komise dotčené rozlišení uplatňovala. Ve výše uvedené věci Finnboard v. Komise tak snížila o dvě třetiny výši pokuty pro podniky, které přiznaly existenci protiprávního jednání, zatímco těm, které připustily věcnou správnost skutkových zjištění, bylo přiznáno snížení ve výši pouze jedné třetiny částky pokuty⁶². Soud rozhodl, aniž by bylo toto rozhodnutí

61 — Viz rozsudky Soudu De Eendracht v. Komise, uvedený výše (bod 325); ze dne 14. května 1998, Finnboard v. Komise (T-338/94, Recueil, s. II-1617, bod 363, potvrzený na základě opravného prostředku výše uvedeným rozsudkem Soudního dvora ze dne 16. listopadu 2000, Finnboard v. Komise), a Mayr-Melnhof v. Komise, uvedený výše (bod 330).

62 — Viz stanovisko generálního advokáta Mícha ve výše uvedené věci Finnboard v. Komise (bod 13).

změněno Soudním dvorem, že takové rozlišení bylo odůvodněné, zejména z hlediska jednání dotčených podniků v průběhu správního řízení⁶³.

150. V rozporu s tvrzením navrhovatelek názor, že se Komise rozhodla dále nepoužívat dotyčné rozlišení, když přijala sdělení o spolupráci, není ničím opodstatněný. Naopak, z bodu D odstavce 2 uvedeného sdělení a zejména z použití výrazu „mohou zahrnovat“ vyplývá, že přiznání věcné správnosti skutkových zjištění je pouze jedním z různých druhů jednání, která mohou vést ke snížení výše pokuty z důvodu spolupráce.

151. Soud se tedy nedopustil žádného nesprávného právního posouzení, když došel k závěru, že Komise byla plně oprávněna přiznat vyšší snížení pokuty těm podnikům, které přiznaly existenci dohody narušující hospodářskou soutěž, než těm, které pouze připustily věcnou správnost skutkových zjištění.

152. Navrhuji tedy Soudnímu dvoru, aby zamítl šestý důvod opravného prostředku, jehož se dovolávají navrhovatelky.

V – K vzájemnému kasačnímu opravnému prostředku

153. Vzájemný opravný prostředek směřuje proti bodům 55 až 68 rozsudku KTS a AST v. Komise, kterým bylo zrušeno sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž bylo KTN přičítáno protiprávní jednání, jehož se dopustila Thyssen Stahl.

154. Před Soudem KTS uplatňovala, že sporné rozhodnutí porušilo článek 36 první pododstavec Smlouvy o ESUO z důvodu, že nebylo respektováno její právo být vyslechnuta v souvislosti s jednáním Thyssen Stahl.

155. Soud tento žalobní důvod přijal z následujících důvodů:

„55 Práva obhajoby, kterých se dovolává KTS, jsou v projednávané věci zaručena prvním pododstavcem článku 36 Smlouvy o ESUO, podle kterého musí Komise, před uložením jakékoli finanční sankce upravené uvedenou Smlouvou, dát dotčenému účastníkovi možnost vyjádřit své stanovisko.

56 Podle ustálené judikatury je dodržování práv obhajoby ve všech řízeních, ve kterých může být uložena pokuta, základní zásadou práva Společenství,

63 — Výše uvedené rozsudky Soudu Finnboard v. Komise (body 364 a 365) a Soudního dvora Finnboard v. Komise (bod 58).

- kterou je třeba dodržovat za všech okolností, a to i pokud je dotčené řízení řízením správním. Řádné dodržování uvedené zásady vyžaduje, aby dotčenému podniku bylo již ve stadiu správného řízení umožněno náležitě předložit své stanovisko k realitě a relevanci tvrzených skutečností a okolností, jakož i k dokumentům použitým Komisí na podporu svých tvrzení [...]. Z toho vyplývá zejména to, že Komise se může dovolávat pouze takových skutečností, ke kterým se dotčení účastníci měli možnost vyjádřit [...].
- 57 Je třeba rovněž připomenout, že v zásadě přísluší fyzické nebo právnické osobě, která řídila dotčený podnik v době, kdy došlo k protiprávnímu jednání, odpovídat za toto jednání, i když ke dni přijetí rozhodnutí konstatujícího protiprávní jednání za provoz podniku odpovídala jiná osoba [...].
- 58 V projednávané věci ze spisu vyplývá, zaprvé, že dne 24. dubna 1997 byla KTN a Thyssen Stahl zaslána sdělení výhrad a že každý z uvedených podniků na toto sdělení odpověděl samostatně dopisem svého zástupce ze dne 30. června 1997. Ve své odpovědi na sdělení výhrad KTN rovněž výslovně uvedla, že předkládá své vyjádření 'jménem KTN'.
- 59 Zadruhé, je zjevné, že KTN, jejímž nástupcem je [...] KTS, převzala svým dopisem Komisí ze dne 23. července 1997 odpovědnost za jednání vytýkané Thyssen Stahl od roku 1993, třebaže činnosti Thyssen Stahl v dotčeném odvětví na ni byly převedeny až od 1. ledna 1995.
- 60 KTN totiž ve zmíněném dopise výslovně uvedla:
- „Pokud jde o výše uvedené řízení [věc IV/35.814 – KTN], požádali jste právního zástupce Thyssen Stahl [...], aby [KTN] výslovně potvrdila, že převzala odpovědnost za jakékoli úkony Thyssen Stahl po převodu odvětví plochých výrobků z nerezavějící oceli, co se týče plochých výrobků z nerezavějící oceli, dotčených v probíhajícím řízení, a to rovněž pro dobu od roku 1993. Tímto Vám výše uvedené výslovně potvrzujeme.“
- 61 Konečně, v bodě 102 odůvodnění rozhodnutí Komise z uvedeného prohlášení dovodila, že je k němu třeba ve výroku rozhodnutí přihlídnout. Komise tedy

shledala KTN odpovědnou za jednání Thyssen Stahl, u kterého měla za to, že je v rozporu s čl. 65 odst. 1 Smlouvy o ESUO [...], a uložila jí proto pokutu související rovněž se skutečnostmi vytýkanými Thyssen Stahl [...]. V této souvislosti Komise vyjádřila v bodu 78 odůvodnění rozhodnutí názor, že protiprávní jednání vytýkané Thyssen Stahl trvalo od prosince 1993, data zasedání v Madridu, kdy začalo jednání ve shodě mezi výrobcí plochých výrobků z nerezavějící oceli, do 1. ledna 1995, data, kdy Thyssen Stahl ukončila svou činnost v uvedeném odvětví.

Zejména, neuvede-li osoba, která činí takové prohlášení, jinak, nelze předpokládat, že se vzdala práva vykonávat svá práva obhajoby.

62 Je třeba zdůraznit, že není zpochybňováno, že s ohledem na prohlášení KTN ze dne 23. července 1997 byla Komise výjimečně oprávněna přičítat KTN odpovědnost za protiprávní jednání vytýkané Thyssen Stahl, v době od prosince 1993 do 1. ledna 1995 [...].

64 V rozporu s tím, co v podstatě tvrdí Komise, však prohlášení KTN ze dne 23. července 1997 nemůže být vykládáno v tom směru, že z něj vyplývá i vzdání se KTN svého práva být vyslechnuta s ohledem na skutečnosti, které jsou vytýkány Thyssen Stahl ve sdělení výhrad doručeném Thyssen Stahl dne 24. dubna 1997, za které KTN převzala od uvedené doby odpovědnost pro účely uložení případné pokuty.

65 Tak je tomu tím spíše proto, že sdělení výhrad bylo zasláno samostatně KTN a Thyssen Stahl a uvedené sdělení zjevně nepřičítalo KTN odpovědnost za skutečnosti vytýkané Thyssen Stahl.

63 Avšak vzhledem k tomu, že se jedná o výjimku ze zásady, že fyzická či právnická osoba může být pokutována pouze za skutečnosti, které jsou jí individuálně vytýkány, takové prohlášení je třeba vykládat restriktivně.

66 V projednávané věci je proto třeba konstatovat, že Komise neumožnila KTN předložit její stanovisko k realitě a relevanci skutečností vytýkaných Thyssen Stahl, a že KTN tedy neměla možnost vykonávat v tomto ohledu svá práva obhajoby.

- 67 Podle judikatury tedy nebyla Komise oprávněna přičítat KTN odpovědnost za jednání Thyssen Stahl ani následně uložit KTN pokutu za skutečnosti vytýkané Thyssen Stahl, pokud bylo v této souvislosti zasláno sdělení výhrad pouze posledně jmenované [...].
- porušení podmínek pro přenesení odpovědnosti za protisoutěžní jednání z jednoho podniku na druhý;
 - porušení požadavků týkajících se práv obhajoby a
- 68 S ohledem na výše uvedené musí být žalobní důvod KTS shledán opodstatněným, a článek 1 rozhodnutí musí být proto zrušen v rozsahu, v němž přičítá KTN protiprávní jednání vytýkané Thyssen Stahl.“
- věcná nesprávnost skutkových zjištění a zkreslení důkazů.

A – K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu ze zkreslení důkazů

156. Soud proto v bodě 315 výše uvedeného rozsudku rozhodl o snížení pokuty uložené KTN o 3 564 000 eur.

158. Svým prvním důvodem opravného prostředku Komise vytýká Soudu, že rozhodl, že se KTN nevzdala výkonu svých práv obhajoby s ohledem na skutečnosti vytýkané Thyssen Stahl.

157. Svým opravným prostředkem se Komise domáhá zrušení napadeného rozsudku v tomto bodě. Uplatňuje v této souvislosti čtyři důvody opravného prostředku:

- zkreslení důkazů;

159. Má v tomto směru za to, že Soud zkreslil důkazy, které mu byly předloženy. Nevzal dostatečně v úvahu některé prvky spisu, jako je sdělení výhrad ze dne 24. dubna 1997, odpověď Thyssen Stahl na sdělení výhrad a dopis, kterým Komise žádá KTN,

aby potvrdila, že převzala odpovědnost za jednání Thyssen Stahl. Komise má za to, že úplné přezkoumání těchto dokumentů by nutně muselo prokázat, že se KTN vzdala práva být vyslechnuta s ohledem na skutečnosti vytýkané Thyssen Stahl.

aniž by bylo nezbytné provádět nové hodnocení skutkových poznatků⁶⁶.

160. Podle článku 32d Smlouvy o ESUO, který je totožný s článkem 225 ES, je opravný prostředek omezen na právní otázky a je vyloučeno hodnocení skutkových okolností⁶⁴.

162. Podle ustálené judikatury rovněž sice přísluší výhradně Soudu, aby posoudil hodnotu, kterou je třeba přisoudit důkazům⁶⁷, zkreslení důkazů je však otázkou, kterou je možno předložit Soudnímu dvoru k přezkoumání prostřednictvím opravného prostředku⁶⁸. Důvod opravného prostředku, vycházející ze zkreslení důkazů, musí směřovat ke zjištění, že Soud změnil smysl, obsah nebo rozsah důkazu, který mu byl předložen. Zkreslení tedy může vycházet ze změny obsahu důkazu⁶⁹, nepřihlédnutí k jeho základním aspektům⁷⁰ nebo nepřihlédnutí k jeho kontextu⁷¹.

161. Podle ustálené judikatury je však Soudní dvůr oprávněn přezkoumat skutkové poznatky Soudu, pokud z dokumentů ve spisu vyplývá, že takové poznatky jsou věcně nesprávné⁶⁵. Soudní dvůr upřesnil, že v takových případech musí být věcná nesprávnost zjevná z dokumentů ve spisu,

66 — Rozsudky ze dne 28. května 1998, *New Holland Ford v. Komise* (C-8/95 P, Recueil, s. I-3175, bod 72); *VBA v. Florimex a další*, uvedený výše (bod 139), a usnesení ze dne 27. ledna 2000, *Proderec v. Komise* (C-341/98 P, nezveřejněné ve Sbírce rozhodnutí, bod 27).

67 — Viz zejména rozsudky *Komise v. Brazzelli Lualdi a další*, uvedený výše (bod 66); ze dne 7. května 1998, *Somaco v. Komise* (C-401/96 P, Recueil, s. I-2587, bod 54), a ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise* (C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, bod 24).

68 — Rozsudky *Hilti v. Komise*, uvedený výše (bod 42); ze dne 16. září 1997, *Blackspur DIY a další v. Rada a Komise* (C-362/95 P, Recueil, s. I-4775, bod 29); *New Holland Ford v. Komise*, uvedený výše (bod 26); *Baustahlgewebe v. Komise*, uvedený výše (bod 24); ze dne 9. září 1999, *Lucaccioni v. Komise* (C-257/98 P, Recueil, s. I-5251, body 45 až 47), a usnesení *AUFASS a AKT v. Komise*, uvedený výše (bod 25); ze dne 16. října 1997, *Dimitradis v. Účetní dvůr* (C-140/96 P, Recueil, s. I-5635, bod 35), a *Proderec v. Komise*, uvedený výše (bod 28).

69 — Pokud jde o zkreslení napadeného aktu, viz rozsudky ze dne 27. ledna 2000, *DIR International Film a další v. Komise* (C-164/98 P, Recueil, s. I-447, body 47 a 48), a ze dne 11. září 2003, *Belgie v. Komise* (C-197/99 P, Recueil, s. I-8461, bod 67).

70 — Pokud jde o zkreslení napadeného aktu, viz usnesení ze dne 11. dubna 2000, *Komise v. Trenker* [C-459/00 P(R), Recueil, s. I-2823, bod 71].

71 — Pokud jde o zkreslení napadeného aktu, viz rozsudek ze dne 3. dubna 2003, *Parlament v. Samper* (C-277/01 P, Recueil, s. I-3019, bod 40).

64 — Viz zejména rozsudky ze dne 1. října 1991, *Vidrányi v. Komise* (C-283/90 P, Recueil, s. I-4339, bod 12), a ze dne 2. března 1994, *Hilti v. Komise* (C-53/92 P, Recueil, s. I-667, bod 10).

65 — Rozsudky ze dne 1. června 1994, *Komise v. Brazzelli Lualdi a další* (C-136/92 P, Recueil, s. I-1981, bod 49), a ze dne 30. března 2000, *VBA v. Florimex a další* (C-265/97 P, Recueil, s. I-2061, bod 139); usnesení ze dne 16. září 1997, *Koelman v. Komise* (C-59/96 P, Recueil, s. I-4809, bod 33), a ze dne 6. října 1997, *AUFASS a AKT v. Komise* (C-55/97 P, Recueil, s. I-5383, bod 24).

163. V projednávané věci Komise uplatňuje, že Soud zkeslil důkazy, které mu byly předloženy (tím, že nepřihlédl ke všem prvkům spisu), a že jeho skutková zjištění jsou proto stížena věcnou nesprávností (neboť KTN se vzdala práva vykonávat svá práva obhajoby). V rozporu s tvrzením KTS⁷² je proto první důvod opravného prostředku Komise přípustný na základě výše uvedené judikatury.

166. V rozsahu, v němž se odchyluje od základní zásady práva Společenství, tedy dodržování práv obhajoby v jakémkoli řízení, které může vést k uložení sankce, musí být navíc takové vzdání se práva bez výjimky výslovné a jednoznačné. Jak zdůraznil Soud v bodě 63 napadeného rozsudku, nelze předpokládat, že by se kdokoli vzdal práva vykonávat svá práva obhajoby.

164. Mám však za to, že tento důvod opravného prostředku je zjevně neopodstatněný.

167. Za těchto okolností dokumenty, kterých se dovolává Komise (sdělení výhrad dne 24. dubna 1997, odpověď Thyssen Stahl na sdělení výhrad a dopis, ve kterém požádala KTN, aby potvrdila, že převzala odpovědnost za jednání Thyssen Stahl), v žádném případě neprokazují, že se KTN vzdala práva vykonávat svá práva obhajoby. Jelikož pocházejí od jiné osoby, než je dotčený podnik (KTN), nemůže jim Soud přisuzovat důkazní hodnotu, pokud jde o úmysl tohoto podniku vzdát se výkonu svých práv.

165. Nic ve spise nenasvědčuje tomu, že KTN se vzdala práva vykonávat svá práva obhajoby v souvislosti se skutečnostmi vytýkanými Thyssen Stahl za období od prosince 1993 do ledna 1995. Ve své odpovědi na první sdělení výhrad⁷³, ani ve své odpovědi na druhé sdělení výhrad⁷⁴, ani ve svém záznamu o nahlédnutí do spisu⁷⁵, ani ve svém prohlášení ze dne 23. července 1997⁷⁶ KTN neuvedla, že si nepřeje předložit své stanovisko k realitě a relevanci skutečností vytýkaných Thyssen Stahl za dotčené období.

168. S ohledem na výše uvedené mám za to, že se Soud nedopustil žádného pochybení, když došel k závěru, že se KTN nevzdala práva vykonávat svá práva obhajoby ve vztahu ke skutečnostem vytýkaným Thyssen Stahl.

72 — Replika k vzájemnému opravnému prostředku (bod 3).

73 — Žaloba podaná KTS ve věci T-45/98 (příloha 6).

74 — Tamtéž, příloha 7.

75 — Tamtéž, příloha 8.

76 — Tamtéž, příloha 9.

169. Navrhuji tedy, aby Soudní dvůr zamítl první důvod opravného prostředku Komise.

CRAM a Rheizink v. Komise⁷⁸, a rovněž rozsudků Soudu ze dne 17. prosince 1991, Enichem Anic v. Komise⁷⁹, a ze dne 11. března 1999, NMH Stahlwerke v. Komise⁸⁰.

B – K druhému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení podmínek pro přenesení odpovědnosti za jednání jednoho podniku na druhý

172. Podle mého názoru tento druhý důvod opravného prostředku rovněž postrádá opodstatnění.

170. Svým druhým důvodem opravného prostředku Komise uplatňuje, že Soud porušil podmínky pro přenesení odpovědnosti za protisoutěžní jednání jednoho podniku na druhý.

173. Podle ustálené judikatury⁸¹ v zásadě přísluší fyzické nebo právnické osobě, která řídila dotyčný podnik v době, kdy došlo k protiprávnímu jednání, odpovídat za toto jednání, i když ke dni přijetí rozhodnutí konstatujícího protiprávní jednání za provoz podniku odpovídala jiná osoba.

171. Uvádí, že zcela nezávisle na otázce, zda se KTN vzdala svých práv obhajoby, byla v každém případě oprávněna přičíst jí protiprávní jednání, kterého se dopustila Thyssen Stahl. Podle jejího názoru byly podmínky stanovené judikaturou pro odchýlení se od zásady „osobní odpovědnosti“ podniků splněny, neboť KTN se zdála být ekonomickým a právním nástupcem Thyssen Stahl. Komise se v této souvislosti dovolává rozsudků ze dne 16. prosince 1975, Suiker Unie a další v. Komise⁷⁷ a ze dne 28. března 1984,

174. Soudní dvůr navíc upřesnil, že kritérium „hospodářské kontinuity“, které umožňuje odchýlit se od zásady osobní odpověd-

77 — Věci 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73 (Recueil, s. 1663, body 77 až 84).

78 — Věci 29/83 a 30/83 (Recueil, s. 1679, body 6 až 9).

79 — Věc T-6/89 (Recueil, s. II-1623, bod 235).

80 — Věc T-134/94 (Recueil, s. II-239, body 135 až 138).

81 — Viz zejména rozsudky Cascades v. Komise, uvedený výše (bod 78); ze dne 16. listopadu 2000, Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise, uvedený výše (bod 37), a ze dne 16. listopadu 2000, SCA Holding v. Komise (C-297/98 P, Recueil, s. I-10101, bod 27).

ností podniků v případě převzetí činnosti, se uplatní pouze tehdy, pokud právnická osoba odpovědná za provoz podniku v době protiprávního jednání právně zanikla poté, co se dopustila uvedeného protiprávního jednání⁸².

175. V projednávané věci ze spisu vyplývá⁸³, že Thyssen Stahl nadále existovala po celou dobu trvání protiprávního jednání a (přínejmenším) do data, kdy bylo sporné rozhodnutí přijato.

176. Judikatura, které se Komise dovolává, tedy není v projednávané věci použitelná.

C – K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z porušení požadavků týkajících se práv obhajoby

177. Svým třetím důvodem opravného prostředku Komise vytýká Soudu, že stanovil příliš striktní požadavky týkající se práv obhajoby.

178. Uvádí, že v projednávané věci byla KTN doručena dvě sdělení výhrad, první ze dne 19. prosince 1995 a druhé ze dne 24. dubna 1997; že po celou dobu trvání správního řízení předkládala KTN vyjádření nejen svým jménem, ale rovněž jménem Thyssen Stahl; že ve svém druhém sdělení výhrad Komise upřesnila, že KTN převzala odpovědnost za jednání Thyssen Stahl; že v pozdějším dopise požádala KTN, aby tuto skutečnost potvrdila, a že ve svém vyjádření ze dne 23. července 1997 KTN potvrdila, že převezme odpovědnost za jednání Thyssen Stahl, „a to rovněž pro dobu od roku 1993“.

179. Komise má za to, že za daných okolností si byla KTN přesně vědoma skutečností vytýkaných Thyssen Stahl a bylo jí známo, že jí Komise bude přičítat protiprávní jednání, kterého se dopustila uvedená společnost. Dodržení práv obhajoby tedy nevyžadovalo, v rozporu s rozhodnutím Soudu, aby Komise znovu vyzvala KTN k předložení jejího stanoviska ke skutečným vytýkaným Thyssen Stahl. Uložením takového požadavku se tedy Soud dopustil nesprávného právního posouzení.

82 — Viz rozsudky Komise v. Anic Partecipazioni, uvedený výše (bod 145); ze dne 16. listopadu 2000, Stora Kopparbergs Bergslags v. Komise, uvedený výše (bod 38), a ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, s. I-123, bod 359).

83 — Viz informace poskytnuté KTS v její replice k vzájemnému opravnému prostředku (bod 35), které Komise nezpochybnila.

180. Zde je třeba připomenout, že dodržování práv obhajoby ve všech řízeních, ve kterých může být uložena pokuta, je základní

zásadou práva Společenství, kterou je třeba dodržovat, i pokud je dotčené řízení řízením správním⁸⁴.

181. Uvedená zásada zejména vyžaduje, aby sdělení výhrad zaslané Komisí podniku obsahovalo základní informace uplatňované proti takovému podniku, jako jsou vytýkané skutkové okolnosti, jejich kvalifikace a důkazy, kterých se Komise dovolává, aby měl dotčený podnik možnost řádně uplatnit své argumenty v rámci správního řízení, které je proti němu vedeno⁸⁵.

182. V rozsudcích ze dne 16. března 2000, *Compagnie maritime belge transports a další v. Komise*⁸⁶, a ze dne 2. října 2003, *ARBED v. Komise*⁸⁷, Soudní dvůr navíc uvedl, že „[v]zhledem k jeho významu, musí být ve sdělení výhrad jednoznačně určena právnícká osoba, které mohou být pokuty uloženy“.

84 — Rozsudek ze dne 13. února 1979, *Hoffman-La Roche v. Komise* (85/76, Recueil, s. 461, bod 9).

85 — Viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 15. července 1970, *ACF Chemiefarma v. Komise* (41/69, Recueil, s. 661, bod 26); ze dne 3. července 1991, *AKZO v. Komise* (C-62/86, Recueil, s. I-3359, bod 29), a ze dne 31. března 1993, *Ahlström Osakeyhtiö a další v. Komise* (C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Recueil, s. I-1307, bod 135).

86 — Věci C-395/96 P a C-396/96 P (Recueil, s. I-1365, bod 143).

87 — Věc C-176/99 P (Recueil, s. I-10687, bod 21).

183. V projednávané věci je pravda, že ve svém sdělení výhrad ze dne 24. dubna 1997 Komise uvedla, že KTN „převzala odpovědnost za jednání Thyssen Stahl předtím, než byla založena“⁸⁸. Soud však v napadeném rozsudku rozhodl, že v uvedeném sdělení nebylo jasně uvedeno, že Komise zamýšlí uložit pokutu KTN z důvodu protiprávního jednání, kterého se dopustila Thyssen Stahl. Neobsahovalo ani jasnou výzvu adresovanou KTN, aby předložila své vyjádření ohledně reality a relevance skutečností vytýkaných Thyssen Stahl nebo ohledně dokumentů, kterých se Komise v této souvislosti dovolávala.

184. Nejednoznačnost vyplývající ze sdělení výhrad ze dne 24. dubna 1997 navíc umocňuje zejména skutečnost, že toto sdělení bylo zasláno samostatně KTN a Thyssen Stahl. Zasláním dvou sdělení dala Komise najevo, že Thyssen Stahl může být uložena pokuta za protiprávní jednání, kterého se posledně jmenovaná společnost dopustila před 1. lednem 1995.

185. S ohledem na výše uvedené mám za to, že sdělení výhrad ze dne 24. dubna 1997 nespĺnilo požadavky jasnosti stanovené v judikatuře. Soud se proto nedopustil žádného nesprávného právního posouzení,

88 — Příloha 4 k dopisu zaslanému KTS dne 10. března 1998 kanceláří Soudu ve věci T-45/98 (bod 11 E, volný překlad).

když určil, že Komise řádně neumožnila KTN předložit její vyjádření ke skutečnostem vytýkaným Thyssen Stahl.

186. Navrhuji tedy, aby Soudní dvůr třetí důvod opravného prostředku Komise zamítl.

D – Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, vycházejícímu z věcné nesprávnosti skutkových zjištění a zkreslení důkazů

187. Svým čtvrtým důvodem opravného prostředku Komise vytýká Soudu, že rozhodl, že KTN neměla možnost vykonávat svá práva obhajoby s ohledem na skutečnosti vytýkané Thyssen Stahl.

188. Má v podstatě za to, že napadený rozsudek je v tomto směru stížen věcnou nesprávností skutkových zjištění a zkreslením důkazů. Podle jejího názoru „dokumenty ve spisu prokazují, že KTN, ve shodě s Thyssen [Stahl], spontánně a při několika příležitostech sdělila své stanovisko k výtčám uplatňovaným Komisí [proti] Thyssen [Stahl], a že tak vykonala svá práva obhajoby“⁸⁹.

89 – Vyjádření Komise k žalobě (bod 55).

189. Zcela nezávisle na skutečnosti, že Komise uvedený důvod opravného prostředku ve svých písemných vyjádřeních nijak nedoložila⁹⁰, mám za to, že v žádném případě není opodstatněný.

190. Je třeba připomenout, že podle judikatury⁹¹ může Soudní dvůr sankcionovat věcnou nesprávnost skutkových zjištění Soudu pouze tehdy, pokud je taková nesprávnost zjevná z dokumentů ve spisu. Podobně, jak bylo uvedeno, důvod opravného prostředku, vycházející ze zkreslení důkazů, může být přijat, pouze pokud Soud skutečně změnil smysl, obsah nebo rozsah důkazu, který mu byl předložen⁹².

191. Soud se však takového pochybení v projednávané věci nedopustil.

192. Při zkoumání – a to ani při podrobném zkoumání – spisu⁹³ totiž nelze s určitostí a jasně konstatovat, že KTN vykonala svá

90 – V bodech 94 až 102 svého vyjádření k žalobě analyzuje rozsudky, které se podle jejich vlastních slov (viz vyjádření k žalobě, bod 54), týkají jiné vytýkané skutečnosti, jmenovitě třetího žalobního důvodu týkajícího se požadavků souvisejících s právy obhajoby.

91 – Viz bod 161 tohoto stanoviska.

92 – Viz bod 162 tohoto stanoviska.

93 – Viz zejména odpověď KTN na první sdělení výhrad; odpověď KTN na druhé sdělení výhrad; záznam o nahlédnutí do spisu ze dne 28. května 1997 a prohlášení KTN ze dne 23. července 1997 (přílohy 6, 7, 8, 9 žaloby KTN ve věci T-45/98).

práva obhajoby v souvislosti s jednáním Thyssen Stahl. Podle mého názoru není jasné, že vyjádření předložená KTN v průběhu správního řízení se tak či onak týkala skutečností vytykánych Komisí Thyssen Stahl.

193. Za uvedených okolností nelze mít za to, že by se Soud dopustil *zjevné* nesprávnosti ve svých skutkových zjištěních nebo jakéhokoli zkreslení důkazů.

194. Navrhuji tedy, aby Soudní dvůr poslední důvod opravného prostředku Komise zamítl.

VI – Řešení sporu

195. Podle článku 61 prvního pododstavce Statutu Soudního dvora, pokud je opravný prostředek opodstatněný, Soudní dvůr zruší rozhodnutí Soudu. V takovém případě může Soudní dvůr buď sám vydat konečné rozhodnutí ve věci, pokud to soudní řízení dovoluje, nebo věc vrátit zpět Soudu k rozhodnutí.

196. V projednávané věci mám za to, že stav soudního řízení je takový, že je možné vydat rozhodnutí ohledně bodu, u něžž jsem navrhl zrušení⁹⁴. Navrhuji tedy, aby Soudní dvůr vydal konečné rozhodnutí o žalobním důvodu, jehož se dovolávala Acerinox v prvním stupni.

VII – K žalobě v prvním stupni

197. Acerinox se domáhá zrušení sporného rozhodnutí a uplatňuje dva žalobní důvody, z nichž jeden je založen na tvrzení, že nebyla účastníkem protiprávního jednání.

198. Na podporu uvedeného žalobního důvodu Acerinox uplatňuje, že Komise nepředložila důkazy o existenci jakékoli dohody nebo jednání ve vzájemné shodě při uplatňování příplatku za legování na španělském trhu.

199. Tvrdí zejména, že žádný takový důkaz o existenci dohody narušující hospodářskou soutěž nevyplývá z faxu Avesta ze dne 14. ledna 1994 uvádějícího, že „Acerinox

94 – Viz body 27 až 39 tohoto stanoviska.

prohlásila, že příplatky za legování budou uplatňovány od 1. dubna 1994 (správně jste četli duben!)“. Podle Acerinox „[t]ato informace [...] týkající se ‚oznámení‘ učiněného žalobkyní [...] byla nesprávná“⁹⁵ a „[ž]ádné, oznámení tohoto druhu nebylo učiněno“⁹⁶.

200. V této souvislosti je třeba připomenout, že v případě sporu týkajícího se existence porušení pravidel hospodářské soutěže náleží Komisi předložit důkaz o porušení, které konstatuje, a předložit důkazní materiály způsobilé prokázat právně dostačujícím způsobem existenci skutečnosti, které zakládají toto protiprávní jednání⁹⁷.

201. Je třeba rovněž připomenout, že žádná zásada práva Společenství nebrání Komisi, aby svůj závěr o existenci protiprávního jednání založila na jediném dokumentu, pokud je jeho důkazní hodnota nepochybná a pokud takový dokument sám o sobě s určitostí dokládá existenci protiprávního jednání⁹⁸. Podobně Komise může použít jako důkaz o jednání podniku korespondenci mezi třetími stranami⁹⁹: skutečnost, že

dotčený podnik není autorem¹⁰⁰ ani adresátem¹⁰¹ dokumentu, jej nezbavuje jeho důkazní hodnoty, kterou je třeba posuzovat výhradně s ohledem na jeho obsah a rozsah.

202. V této souvislosti je nutné ke zjištění důkazní hodnoty dokumentu přihlídnout k několika aspektům, jako je původ dokumentu, okolnosti, za kterých byl vyhotoven, jeho adresát a jeho obsah, a položit si otázku, zda s ohledem na uvedené skutečnosti se informace v něm obsažené jeví být správné a spolehlivé¹⁰². Podnik navíc nemůže platně zpochybnit důkazní hodnotu dokumentu, pokud nepředloží podrobné důkazy, které mohou zpochybnit pravdivost informací, jež obsahuje¹⁰³.

203. V projednávané věci není důkazní hodnota faxu Avesta ze dne 14. ledna 1994 nijak zpochybněna.

95 — Žaloba podaná Acerinox ve věci T-48/98 (s. 9).

96 — Tamtéž.

97 — Viz zejména výše uvedený rozsudek Baustahlgewebe v. Komise (bod 58).

98 — Výše uvedený rozsudek Cimenteries CBR a další v. Komise (bod 1838).

99 — Viz zejména výše uvedený rozsudek Suiker Unie a další (bod 164), a rozsudek Soudu ze dne 11. prosince 2003, Marlines v. Komise (T-56/99, Recueil, s. II-5225, bod 46).

100 — Viz zejména rozsudek Soudu ze dne 15. března 1994, La Pietra v. Komise (T-100/92, Recueil FP, s. I-A-83 a II-275, bod 37).

101 — Viz zejména rozsudek Soudu ze dne 16. prosince 2003, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied v. Komise (T-5/00 a T-6/00, Recueil, s. II-5761, bod 174).

102 — Stanovisko soudce Vesterdorfa působícího jako generální advokát ve věci Rhône-Poulenc v. Komise (rozsudek Soudu ze dne 24. října 1991, T-1/89, Recueil, s. II-867, II-956), a výše uvedený rozsudek Soudu Cimenteries CBR a další v. Komise (body 1838 a 3172).

103 — Viz výše uvedený rozsudek Cimenteries CBR a další v. Komise (body 1346 až 1349), a pokud jde o opačný případ, rozsudek Soudu ze dne 8. července 2003, Chetaud v. Parlament (T-65/02, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, body 48 a násl.).

204. Uvedený fax sestavil zástupce Avesta pan W.¹⁰⁴ na zasedání v Madridu. Fax byl zaslán po skončení zasedání, během něhož hlavní výrobci plochých výrobků z nerezavějící oceli uzavřeli dohodu o uplatňování příplatku za legování vypočteného na základě stejných referenčních hodnot od data uvedeného zasedání. Byl rovněž sestaven krátce poté, co Ugine zaslala všem svým konkurentům ve svém faxu ze dne 11. ledna 1994 podrobné informace týkající se příplatků za legování, které zamýšlela uplatňovat na francouzském trhu od 1. ledna 1994.

„Podle našich informací byly již přijaty určité kroky:

- Ugine oznámila, že s účinností od 1. ledna bude uplatňovat příplatky ve výši

4,36 GBP u kvality 430,

205. Dotčený fax byl navíc zaslán distribučním pobočkám Avesta a následoval po dřívějším faxu z poloviny prosince 1993, ve kterém Avesta oznámila možnost zavedení příplatku za legování od února 1994¹⁰⁵.

47,55 GBP u kvality 304 a

74,03 GBP u kvality 316;

206. Konečně, pokud jde o jeho obsah, sporný fax se zdá být pravdivý a spolehlivý. V uvedeném faxu Avesta informuje své pobočky o stanovisku vyjádřeném řadou jejích konkurentů, pokud jde o datum uplatnění příplatku za legování na jejich domácích trzích, takto:

- Acerinox prohlásila, že příplatky za legování budou uplatňovány od 1. dubna 1994 (správně jste četli duben!);
- Outokumpu má postupovat podobně, avšak dosud to nepotvrdila;

104 — Jméno této osoby bylo ve sporném rozhodnutí utajeno (bod 21 odůvodnění), a nebude tedy zveřejněno ani v tomto stanovisku.

105 — V dotčeném faxu je uvedeno: „Martin mentioned in a fax before Christmas that there is a possibility that surcharges [...] could be applied from February onwards” (Martin před vánocemi ve faxu zmínil možnost, že příplatky [...] by mohly být uplatňovány od února) (*volný překlad*).

- Thyssen by měla vydat prohlášení příští pondělí;

- pokud jde o Krupp, nemáme žádné aktuální informace;
209. Navrhuji tedy, aby Soudní dvůr žalobní důvod Acerinox zamítl.

- Ilva oznámila změnu základní ceny s účinností od února, avšak pouze pro dodavatelské firmy a nikoli pro konečné uživatele;

VIII – K nákladům řízení

- ALZ zatím svůj postup zvažuje.“

207. Za těchto podmínek je informace, podle níž se Acerinox zavázala uplatňovat příplatek za legování na španělském trhu od 1. dubna 1994, zřejmě těžko zpochybnitelná. Acerinox navíc nepředložila žádné podrobné argumenty, které by zpochybnily pravdivost uvedené informace.

210. Podle čl. 69 odst. 2 prvního pododstavce jednacího řádu, který se na základě článku 118 tohoto řádu použije na řízení o opravném prostředku, je účastníku řízení, který byl ve sporu neúspěšný, uložena náhrada nákladů řízení, pokud účastník, který byl ve sporu úspěšný, náhradu nákladů ve svém návrhu požadoval. V projednávané věci Komise požadovala náhradu nákladů řízení ze strany navrhovatelek a navrhovatelky neuspěly (takřka) s žádným důvodem opravného prostředku. Mám tedy za to, že by jim měla být uložena náhrada veškerých nákladů tohoto řízení o opravném prostředku.

208. S ohledem na výše uvedené mám za to, že sporný fax představuje důkaz skutečnosti, že ke dni 14. ledna 1994 Acerinox v každém případě projevila svůj záměr uplatňovat příplatek za legování ve Španělsku podle podmínek dohodnutých dotyčnými podniky na zasedání v Madridu, a tudíž přistoupila k dohodě narušující hospodářskou soutěž.

211. Článek 122 první pododstavec jednacího řádu krom toho stanoví, že je-li opravný prostředek opodstatněný a Soudní dvůr vydává sám konečné rozhodnutí ve věci, rozhoduje Soudní dvůr i o nákladech řízení. V projednávané věci Acerinox s žalobním důvodem, že se neúčastnila dohody narušující hospodářskou soutěž na španělském trhu, neuspěla a Komise požadovala náhradu nákladů řízení navrhovatelkou. Acerinox by tedy měla být uložena náhrada nákladů v tomto bodě, v souladu s čl. 69 odst. 2 jednacího řádu. Pokud jde o zbývající části, není důvod měnit výrok rozsudku Acerinox v. Komise.

IX – Závěry

212. Na základě všech výše uvedených skutečností tedy navrhuji Soudnímu dvoru, aby rozhodl, že:

- „1) Rozsudek Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 13. prosince 2001, *Acerinox v. Komise* (T-48/98), se zrušuje v rozsahu, v němž se zamítá žalobní důvod uplatňovaný žalobkyní, podle něhož se neúčastnila dohody narušující hospodářskou soutěž na španělském trhu.
- 2) Ve zbývající části se opravný prostředek zamítá.
- 3) Žaloba na neplatnost podaná *Compañía Española para la Fabricación de Aceros Inoxidables SA (Acerinox)* se zamítá.
- 4) *Compañía Española para la Fabricación de Aceros Inoxidables SA (Acerinox)*, *ThyssenKrupp Stainless GmbH* a *ThyssenKrupp Acciai Speciali Terni SpA* ponese náklady řízení, které jim vznikly podáním opravného prostředku, jakož i náklady řízení vynaložené Komisí Evropských společenství v těchto řízeních.
- 5) *Compañía Española para la Fabricación de Aceros Inoxidables SA (Acerinox)* ponese náklady řízení, které jí vznikly v řízení v prvním stupni, jakož i dvě třetiny nákladů uvedeného řízení vynaložených Komisí. Komise ponese třetinu vlastních nákladů uvedeného řízení.“